

Sprawozdanie

Macierzy Szkolnej
w Czechosłowacji

za rok 1935

Polska szkoła ludowa w Nowym Boguminie, która 2 lata temu uroczystie obchodziła 30-lecie swego istnienia.

Czeski Cieszyn w maju 1936.

Nakładem Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.

Ludowa Drukarnia Sembol i Ska, Frysztat. 413-96.

PORZĄDEK DZIENNY

Walnego Zgromadzenia

Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji,

które odbędzie się

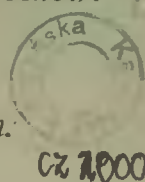
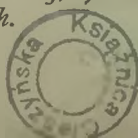
*w niedzielę, dnia 14 czerwca br. o godz. 9-tej
przedpoł. w sali Domu Reprezentacyjnego Cz. Cieszynie.*

1. Otwarcie Walnego Zgrom. występhem Chóru TNP.
2. Zagajenie.
3. Przemówienia reprezentacyjne i odczytanie telegramów.
4. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgrom.
5. Sprawozdania:
 - a) z działalności Zarządu Głównego i Kół,
 - b) ze skarbowości.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i załatwienie wniosku o udzielenie absolutorjum.
7. Mianowanie członków honorowych.
8. Zmiana statutu.
9. Plenarne obrady i uchwały wniosków:
 - a) Sekcji szkolnej,
 - b) skarbowej,
 - c) oświatowo-organizacyjnej,
 - d) Kółek Samokształceniowych.
10. Wybory:
 - a) do Zarządu Głównego,
 - b) do Komisji Rewizyjnej.
11. Wnioski i życzenia.

Ks. Rudolf Płoszek m. p.
sekretarz.

Piotr Feliks m. p.
prezes.

UWAGA: O godzinie 8-mej rano odbędą się w szkole wydziałowej
Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie posiedzenia Sekcyj:
a) Szkolnej, b) Skarbowej, c) Oświatowo-organizacyjnej, d) Kółek
samokształceniowych.

Sprawozdanie Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji

za czas od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936.

A) Działalność szkolna i pozaszkolna.

Jubileuszowy Zjazd Macierzy Szkolnej, odbyty dnia 16 czerwca 1935, poza całym szeregiem uchwał podanych poniżej, które przekazał do przeprowadzenia, położył Zarządowi Głównemu gorąco na sercu: 1) by tenże nie dopuścił żadną miarą do uszczuplenia dorobku kulturalnego przez zamknięcie lub zlikwidowanie jakiegokolwiek placówki, 2) by starał się wciągnąć w szeregi Macierzy nowe zastępy ludności polskiej a przede wszystkim młodzieży, 3) by starał się pracą oświatową Koła rozszerzyć i pogłębić przez tworzenie Kółek Samokształceniowych, zespołów śpiewaczych i amatorskich.

Po roku pracy możemy z zadowoleniem stwierdzić, że mimo wielkich trudności i to natury finansowej i innych, o których trudno pisać, jakie mieliśmy do pokonania, utrzymaliśmy wszystkie nasze placówki, chociaż, co z przykrością przychodzi nam podkreślić, nie udało nam się żadnej szkoły oddać na etat państwa, kraju, czy też gminy. Zlikwidowaliśmy coprawda jedno przedszkole — w Mar. Górach — ale zato otwarliśmy dwa nowe — w Raju i Gutach. Liczba Kół nie powiększyła się wprawdzie, owszem jedno Koło — w Darkowie — władze administracyjne zawiesiły w czynności, liczba jednak członków wzrosła, a praca wśród nich znacznie się ożywiła. Jest to naprawdę pocieszający objaw, jeśli się zważy, że praca w Kołach toczy się obecnie w niesłychanie trudnych warunkach, że wymaga ona niekiedy naprawdę poświęcenia ze strony członków. Z zadowoleniem podkreślić też nam wypada pogłębienie się pracy w Kołach przez powołanie kilkunastu Kółek Samokształceniowych, które skupiły w swem łonie młodzież zorganizowaną w chórach i klubach sportowych. Poniżej podane sprawozdanie świadczy wymownie o ważności tej pracy.

Że Zarządowi Głównemu Macierzy Szkolnej udało się przeprowadzić prawie, że w całości plan nakreślony uchwałami Walnego Zgromadzenia, że mógł w dalszym ciągu przeprowadzić akcję odciążeniową, zasługa to przede wszystkim naszych Braci Rodaków z Polski. Ich to nadzwyczajnej pomocy, udzielonej nam także w ubiegłym roku, zwłaszcza ze strony Komitetu Doraźnej Pomocy dla Macierzy w Czechosłowacji z Jego Wielce Czcigodnym Panem Prezesem Dyrektorem Banku Gospodarstwa Krajowego Dr. Górec-

kim na czele i ze strony Światowego Związku Polaków w Warszawie z Jego Wielce Czcigodnym Prezesem Panem Min. Wład. Raczkiewiczem na czele, oraz innych społecznych Organizacji polskich, wymienionych na innem miejscu, mamy do zawdzięczenia, żeśmy bardzo ciężki rok szczęśliwie zakończyli, bośmy i placówki utrzymali i częściowo długi spłacili.

Z wielkiem uznaniem podkreślić też należy ogromną ofiarność naszego ludu, który jak zawsze dotąd, i w tym roku chętnie składał czasem naprawdę swój wdowi grosz na cele Macierzy Szkolnej.

Jak widać ze sprawozdań Dyrekcyj i kierownictw szkół, jakoteż przedszkoli, podanych na innem miejscu, wszystkie te placówki rozwijały się i w tym roku naogół pomyślnie i dzięki wyteżonej i ofiarnej pracy gron nauczycielskich przyczyniły się w wysokim stopniu do pogłębienia utrwalenia poczucia narodowego wśród naszej ludności.

Poza działalnością szkolną Zarząd Główny Macierzy Szkolnej kierował także pozaszkolną pracą oświatową za pośrednictwem swoich Kół i Kółek Samokształceniowych. Z prawdziwem zadowoleniem stwierdzić nam wypada, że i one prowadząc swą pracę w myśl wskazówek Zarządu Głównego, rozwijały bogatą działalność i przyczyniły się znacznie do rozszerzenia i pogłębienia oświaty wśród naszego ludu, o czem świadczą podane na innem miejscu sprawozdania.

Jednym z najważniejszych działów pracy Zarządu Głównego było realizowanie uchwał Walnego Zgromadzenia z roku 1935 i załatwianie bieżących spraw.

Najważniejsze uchwały Walnego Zgromadzenia brzmiały:

a) Sekcji szkolnej:

1. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by — o ile to będzie możliwem — zaopiekował się w większym stopniu szkołami przemysłowemi, którym zagraża coraz to większy upadek.

2. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by ponowił starania celem oddania na etat rządowy szkół ludowych i wydziałowych Macierzy.

3. Walne Zgromadzenie ponownie przypomina Zarządowi Głównemu, aby w przyszłym roku szkolnym przystąpił do otwarcia przedszkola w Raju, Zawadzie i Mostach przy Jabłonkowie.

4. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by w miarę możliwości przystąpił do wybudowania sali gimnastycznej przy polskiej szkole wydziałowej w Łazach, gdzie miejscowy Komitet posiada na ten cel już 40.000⁷ — Kcz gotówki.

b) Sekcji skarbowej:

5. Walne Zgromadzenie przyjmuje do wiadomości zaprowadzenie nowego roku gospodarczego, obejmującego okres czasu od 1 kwietnia do 31 marca i wzywa zakłady i Koła Macierzy, by swą gospodarkę do tego nowego roku gospodarczego dostosowały.

6. Walne Zgromadzenie przyjmuje do wiadomości zaprowadzenie nowych ksiąg i nowych druków sprawozdawczych dla zakładów i Kół Macierzy i wzywa Koła, by przysyłały Zarządowi Głównemu co kwartał dokładne sprawozdania kasowe.

7. Walne Zgromadzenie poleca Zarządowi Głównemu, by wydał dla Kół Macierzy dzienniki kasowe z kopjami, celem ułatwienia skarbnikom pracy.

8. Walne Zgromadzenie wzywa Koła Macierzy, by na wezwanie Zarządu Głównego przekazywały mu całą niepotrzebną gotówkę kasową.

9. Wzywa się Koła, aby bez pozwolenia Zarządu Głównego nie zaciągały pożyczek.

10. Walne Zgromadzenie poleca Zarządowi Głównemu, by badał skrupulatnie celowość wydatków w zakładach i Kółach Macierzy i by dążył do ich zmniejszenia.

11. Wzywa się Koła Macierzy, by dążyły do podniesienia dochodów Macierzy przez urządzenie różnych imprez, ściąganie wkładek członkowskich, urządzenie zbiórek na weselach, chrzcinach i przy innych okazjach.

12. Walne Zgromadzenie poleca Kołom, by nie wykluczały tych członków, którzy z powodu braku zarobków nie mogą uiścić wkładek. Członkom takim, a zwłaszcza bezrobotnej młodzieży, należy obniżyć wkładkę roczną do minimum.

c) Sekcji organizacyjno-oświatowej:

13. Walne Zgromadzenie poleca Kołom, by opracowały program pracy rocznej, który należy następnie zrealizować. Programy pracy przedłożą Koła Zarządowi Głównemu, który rozpatrzy ich celowość i wartościowość i po zaaprobowaniu prześle je zpowrotem Kołom.

14. Walne Zgromadzenie, przychylając się do wniosku V-go Koła w Karwinie, wzywa Zarząd Główny, by sprawy utworzenia kina Macierzy nie spuszczał z oka.

15. Walne Zgromadzenie, wychodząc z założenia, że Kółka amatorskie są potężnym środkiem kulturalnym, wzywa Zarząd Główny do tworzenia takichże we wszystkich miejscowościach Śląska. Walne Zgromadzenie ponawia wniosek, by podobnie jak w Cz. Cieszyńskie, zostało utworzone wzorowe Kółko teatralne w załębiu.

16. Walne Zgromadzenie, popierając wniosek Koła w Pudłowie, wzywa Zarząd Główny do zorganizowania kursu reżyserskiego.

17. Szeroko omawiano sprawę podatku kompozytorskiego i po dłuższej dyskusji uchwalono sprawę tę oddać do zbadania p. Pośłowi Dr. L. Wolfowi.

18. Walne Zgromadzenie, uważając film za bardzo dobry środek kulturalno-oświatowy, poleca Zarządowi Głównemu czynić starania o dobre filmy, szczególnie o film z pogrzebu ś. p. Marszałka Piłsudskiego.

19. Walne Zgromadzenie stawia wniosek, by Koła nie wykreślały z listy członków bezrobotnych, którzy nie są w stanie płacić

wkładek, lecz by Zarządy Kół upoważniono, by tego rodzaju członków zwolniono od płacenia wkładek.

20. Walne Zgromadzenie apeluje do Kół, by większe imprezy organizowano wspólnymi siłami kilku Kół lub innych towarzystw, by nie wypadły błado.

d) Sekcji Kół samokształceniowych:

21. Wzywa się Zarząd Główny Macierzy Szkolnej, by zwołał zebranie pracowników Kółek samokształceniowych oraz przedstawicieli wszystkich Kół Macierzy celem zainteresowania tychże pracą Kółek i celem urządzenia wzorowej lekcji, jak należy prowadzić pracę oświatową w Kołach.

22. Wzywa się Zarząd Główny, by zaapelował do wszystkich Kół Macierzy, by te powołały do życia Kółka samokształceniowe, które można łatwo utworzyć w tych miejscowościach, gdzie istnieją chóry młodzieżowe.

23. Zarząd Główny Macierzy Szkolnej zwróci się do Zarządu Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji, by ten wpłynął na poszczególne chóry, aby ułatwiły pracę Kółkom samokształceniowym.

24. Zarząd Główny wezwie młodzież, skupiającą się w Kółkach samokształceniowych i Kołach Macierzy, by wzięła gremialny udział w I-szym Zlocie Młodzieży Polskiej w Czechosłowacji, który odbędzie się w Cz. Cieszyńie dnia 7-go lipca b. r. przed południem.

Powyżej wyszczególnione wnioski były przedmiotem obrad Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej i Prezydium. Większość z nich zrealizowano. Niektóre z powodu braku funduszy lub innych trudności odłożono do przyszłego roku.

Szczegółowo przedstawia się załatwienie wniosków następująco:

Ad 1) Macierz Szkolna utrzymuje na swym etacie dwie nauczycielki i dwu nauczycieli, którzy wyłącznie uczą w uzupełniających szkołach przemysłowych lub kursach kroju i szycia. Gdy warunki pozwolą, to Macierz przyjdzie wymienionym szkołom jeszcze z większą pomocą.

Ad 2) Wszelkie starania, podjęte w kierunku oddania na etat rządowy szkół ludowych lub wydziałowych, nie przyniosły pozytywnych rezultatów. Nowa ustawa wydana w grudniu o obwodowych szkołach wydziałowych prawdopodobnie ułatwi Macierzy sprawę upaństwowienia niektórych szkół wydziałowych.

Ad 3) W myśl życzeń Walnego Zgromadzenia utworzono nowe przedszkola w Raju i Gutach. Do otwarcia przedszkoli w Mostach przy Jabłonkowie i Zawadzie nie przystąpiono z powodu braku lokalów. Kwestję tę załatwi się w roku bieżącym, o ile warunki na to pozwolą.

Ad 4) Sali gimnastycznej przy polskiej szkole wydziałowej w Łazach dotychczas nie wybudowano z powodu trudności natury finansowej.

Ad 5) Wniosek ten zrealizowano w zupełności. Koła dostosowały swą gospodarkę do nowego roku sprawozdawczego.

Ad 6) I pod tym względem spełniono wszystko. Koła, mając do dyspozycji nowe księgi kasowe kwartalne, przesyłają co kwartał dokładne zestawienie kasowe do Zarządu Głównego.

Ad 7) Zarząd Główny wydał dla Kół Macierzy dzienniki kasowe z kopjami, celem ułatwienia skarbnikom pracy.

Ad 8) W sprawie przekazywania gotówki kasowej w formie lokaty do Zarządu Głównego, wydano kilka okólników. Wiele Kół spełniło życzenia Zarządu Głównego, niektóre jednak, mimo kilkakrotnych prób, dotychczas gotówki nie przekazały. Celowość tego wniosku powinny zrozumieć wszystkie Koła.

Ad 9) I w tej sprawie wydał Zarząd Główny okólnik. Z żalem należy zaznaczyć, że kilka Kół, mimo zakazu Zarządu Głównego, zaciągnęło pożyczkę. Na szczęście były to tylko pożyczki mniejsze.

Ad 10) W tej sprawie wydano cały szereg rozporządzeń, opracowano skrupulatnie preliminarze wszystkich zakładów Macierzy, stworzono specjalną Komisję oszczędnościową, która poczyniła jak najdalej idące redukcje zapotrzebowania Macierzy.

Ad 11) Podobnie i w tej sprawie wydała Macierz Kołom instrukcje.

Ad 12) Ze względu na to, że wniosek ten został przedłożony już Walnemu Zgromadzeniu w roku poprzednim i w związku z tem Koła były już w posiadaniu okólnika, w którym szeroko omawiano sprawę niewykreślenia członków, Zarząd Główny w specjalnym referacie sprawę Kołom przypomniał.

Ad 13) Czyniąc zadość życzeniu Walnego Zgromadzenia, Zarząd Główny polecił Kołom opracowanie programu pracy, dostarczywszy im w tym celu potrzebnych blankietów i wytycznych.

Ad 14) Macierz dotychczas nie zdołała uzyskać pozwolenia na utworzenie specjalnego stałego kina Macierzy. Sprawy tej jednak nie spuszcza z oka, tembardziej, że już posiada potrzebny aparat filmowy.

Ad 15) I w tej sprawie zwrócił się Zarząd Główny z apelem do swych Kół i z zadowoleniem powiedzieć można, że prawie w każdej miejscowości istnieje już Kółko amatorskie.

Ad 16) Czyniąc zadość życzeniom Kół, Zarząd Główny zorganizował dwudniowy kurs reżyserski w Cz. Cieszyń, z którego sprawozdanie znajduje się na innem miejscu.

Ad 17) Sprawa podatku kompozytorskiego była przedmiotem obrad kilku posiedzeń. Z powodu wielkiej rozbieżności zdań nie można było ruszyć z miejsca. Ostatecznie uchwalono sprawę tę załatwić przez zobowiązanie się płacenia pewnej pauszalnej kwoty za wszystkie Koła, którą następnie ściągnie się od Kół.

Ad 18) Z powodu trudności celnych, finansowych i innych nie zdołano dotychczas zrealizować tego wniosku.

Ad 19) Podobnie jak ad 12.

Ad 20) W tej sprawie wydano Kołom instrukcje.

Ad 21) W myśl życzeń Walnego Zgromadzenia odbyło się posiedzenie pracowników Kółek samokształceniowych z przedstawicielami Macierzy, na którym szeroko omawiano sprawę pracy Kółek.

Ad 22, 23) Podobne posiedzenie urządzono z przedstawicielami Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji, czego następstwem było wydanie wytycznych w tym kierunku chórów.

Ad 24) Spełniając życzenie Walnego Zgromadzenia, Zarząd Główny zaapelował do młodzieży, skupiającej się w Kółkach Samokształcenia i Kołach, by wzięła udział w I-szym Zlocie Młodzieży Polskiej w Czechosłowacji w dniu 7 lipca 1935 i z zadowoleniem zaznaczyć można, że młodzież ta tłumnie przybyła na zlot.

Poza sprawami, wyraźnie przekazanymi przez Walne Zgromadzenie, Zarząd Główny załatwił cały szereg innych spraw, których ze względu na szczupłość miejsca niepodobna wyliczyć. Najważniejsze były:

- 1) Uczczenie 50-lecia powstania Macierzy.
- 2) Uczczenie 25-lecia śmierci fundatora Parku Macierzy w Cz. Cieszynie Adama Sikory i z temi uroczystościami połączone imprezy: Krajowy festyn Macierzy, odsłonięcie pomnika A. Sikory i uroczyste Walne Zgromadzenie Macierzy.
- 3) Krajowy Bal Macierzy w Cz. Cieszynie.
- 4) Dzień Macierzy Szkolnej i
5. Akademje żałobne z powodu zgonu śp. Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego.

1) **50-lecie powstania Macierzy.** Z okazji 50-tej rocznicy powstania Macierzy na Śląsku Cieszyńskim i 15-lecia utworzenia Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji, wydano broszurkę jubileuszową Macierzy, która obejmowała całokształt pracy Macierzy od początku do chwili obecnej, bogato ilustrowaną statystykami i ilustracjami. W nader podniosłym nastroju odbyło się dnia 16 czerwca 1935 Walne Zgromadzenie Macierzy, na które przybyło wiele przedstawicieli wszystkich Kół Macierzy, przedstawiciele wszystkich polskich organizacji na Śląsku i wielu Drogich Gości z Polski. Walne Zgromadzenie uświetnił Chór T. N. P. odśpiewaniem pieśni „Gaude Mater Polonia“. Historję Macierzy przedstawił w treściwych słowach jej obecny prezes, poczem przystąpiono do normalnego porządku Walnego Zgromadzenia. W Walnem Zgromadzeniu wzięło udział około 500 osób.

2) **25-lecie śmierci A. Sikory.** Chcąc w należyty sposób uczcić pamięć fundatora i twórcy Parku Macierzy w Cz. Cieszynie, Adama Sikory, postawiono piękny pomnik z jego płaskorzeźbą w wymienionym Parku, którego odsłonięcia dokonano nader uroczystie w dniu Festynu Krajowego Macierzy Szkolnej, to jest 7 lipca 1935. Tłumnie i karnie zjechały się tysięczne rzesze naszego ludu, przybyli przedstawiciele organizacji w mundurach, strojach ludowych, by wziąć udział w Krajowym Festynie Macierzy i by oddać hołd twórcy parku. Tłumnie przybyła na tę uroczystość również młodzież, która pierwszy raz zjechała się na swój Zlot Młodzieżowy już w godzinach przedpołudniowych, a następnie popołudniu wzięła

gremjalny udział w uroczystości Macierzy, tej najważniejszej instytucji polskiej na Śląsku. Bez końca ciągnął się pochód, zdążający ulicami Cieszyna do Parku Sikory. Akt odsłonięcia pomnika A. Sikory uświetnił występ połączonych chórów, należących do Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji, w liczbie kilkuset śpiewaków i śpiewaczek, odśpiewaniem specjalnie na ten cel ułożonej kantaty i innych pieśni. Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezes Macierzy Dyr. P. Feliks. W tej wzniosłej uroczystości, która przyniosła przy ogólnej sumie dochodów 51.825'30 Kč, 21.661'65 Kč zysku, wzięło udział przeszło 10.000 osób. Specjalne podziękowanie należy się wszystkim pracownikom i organizatorom uroczystości.

Tłumy rodaków w Parku Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie podczas odsłonięcia pomnika A. Sikory.

3) **Krajowy Bal Macierzy Szkolnej**, urządzony dnia 2/II 1935, przyniósł zysku 4.184'— Kč. Krajowy Bal Macierzy, który tradycyjnie urządza się z roku na rok w Domu Reprezentacyjnym w Cz. Cieszynie, ma już wyrobioną swoją markę. Bal skupił nie tylko wielkie rzesze gości z naszego Śląska, ale również z drugiej strony Olzy. Sprawnie zorganizowany przez specjalnie stworzony w tym celu Komitet, osiągnął w zupełności swój cel.

4) **Dzień Macierzy** przyjął się już powszechnie na Śląsku. Do wyjątków należą Koła, które nie organizują tej potrzebnej z różnych względów imprezy. W roku bieżącym napewno już nie będzie ani jednego Koła, któreby nie uczciło tego święta Macierzy urządzeniem, chociażby tylko skromnej wieczornicy.

5. Zarząd Gówny Macierzy Szkolnej uczcił pamięć ś. p. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego na specjalnem posie-

dzeniu. Powołany do życia osobny Komitet, złożony z przedstawicieli różnych towarzystw, wydał okólnik, wzywając w nim wszystkie organizacje polskie na Śląsku, by przystąpiły do uczczenia pamięci Zmarłego. Z przyjemnością można zaznaczyć, że prawie w każdej miejscowości odbyła się z tego tytułu uroczystość żałobna.

6) Zarząd Główny w ciągu roku przeszłego kontrolował pracę swych szkół i przedszkoli i stwierdził niejednokrotnie, że Grona nauczycielskie spełniały swoje obowiązki sumiennie w szkole i poza szkołą, wyrażając swe siły w tym kierunku niejednokrotnie z całym zaparciem i poświęceniem. Z tego względu też poczuwa się Zarząd Główny do miłego obowiązku wyrazić im wyrazy serdecznego podziękowania i pełnego uznania. Osobne podziękowanie należy się pp. Profesorom ginnazjum orłowskiego, którzy dojeżdżali do Śląskiej Ostrawy, aby tam udzielać nauki w polskich paralelkach przy Państwowem Seminarjum nauczycielskiem.

Wielkie usługi oddawali Macierzy Szkolnej w roku przeszłym nasi Panowie Posłowie: do Zgromadzenia Narodowego, p. Poseł Dr. Leon Wolf i do Zastępstwa Krajowego, p. Poseł Karol Junga, interweniując niejednokrotnie u władz szkolnych w różnych sprawach. Za chętną ich pomoc i zajmowanie się sprawami Macierzy wyraża im Zarząd Główny Macierzy Szkolnej słowa głębokiej wdzięczności i szczerego podziękowania.

Specjalne podziękowanie należy się miejscowym czasopismom za bezpłatne umieszczanie różnych komunikatów, dotyczących Macierzy i jej inprez. Zarząd Główny poczuwa się do miłego obowiązku wyrażenia P. T. Redakcjom: Dziennika Polskiego, Naszego Kraju, Ewangelika, Prawa Ludu, Robotnika Śląskiego, Naszego Ludu i W Obronie Prawdy, jak również czasopismom po drugiej stronie Olzy, zwłaszcza w Cieszynie, słowa serdecznego i szczerzego podziękowania.

Skład Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w roku 1935.

Prezes: Piotr Feliks, dyrektor pol. gimnazjum realnego w Orłowej, I Wiceprezes: Dr. Wacław Olszak, burmistrz miasta Karwiny, II wiceprezes: Dr. Jan Buzek, lekarz w Dąbrowie, sekretarz: Ks. Rudolf Płoszek, proboszcz w Gnojniku, zastępca sekretarza Gabriel Ogrocki, sekretarz Wzajemnej Pomocy we Fryszacie, skarbnik Jan Ofiok, dyrektor T. O. Z. w Cz. Cieszynie, zastępca skarbnika Józef Jonszta, insp. Kas. Raiffeisena w Cz. Cieszynie, członkowie: Ks. Józef Berger, pastor w Cz. Cieszynie, Rudolf Budnik, dyrektor szk. wydz. w Bystrzycy, Jan Ciemała, burmistrz w Wędrzynie, Karol Dziadura, nadsztygar w Suchej Górnej, Teodor Guziur, kierownik szkoły w Karwinie, Piotr Kornuta, dyrektor Domu Robotniczego w Trzyńcu, Rudolf Pastuszek, kolejarz w Niem. Lutyni, Jerzy Teper, burmistrz w Sibicy, Dr. Leon Wolf, adwokat we Fryszacie i poseł do parlamentu, Władysław Wójcik, inspektor szkolny w Orłowej.

Oprócz tego w posiedzeniach Zarządu Głównego brali udział Marjan Pawelek, dyrektor szkoły wydziałowej w Mor. Ostrawie, jako prezes Związku Szkolnego na Morawach i Leon Szmeja, jako kierownik biura Macierzy Szkolnej. Zarząd Główny odbył w roku sprawozdawczym 6 posiedzeń.

Skład członków Prezydium.

Niezależnie od zebrań całego Zarządu Głównego odbywały się zebrania członków Prezydium, które następnie swe uchwały i wnioski oddawało do aprobaty Zarządowi Głównemu. W skład Prezydium wchodziło: Dyr. Piotr Feliks, Ks. Rudolf Płoszek, Dr. Wacław Olszak, Dr. Jan Buzek, Dyr. Jan Ofiok, Gabrjel Ogrocki, Insp. Józef Jonszta. Prezydium odbyło w roku przeszłym 35 posiedzeń.

Sekcje Macierzy Szkolnej.

Chcąc pracować wszechstronnie, rozłożono pracę Macierzy na następujące sekcje: a) szkolną, b) organizacyjną, c) skarbową, d) parku Sikory, e) teatralną, f) gospodarczą, g) Kółek samokształceniowych, h) sekcję stypendjalną.

a) **Sekcja Szkolna** zajmowała się sprawami szkolnymi, a więc sprawą tworzenia nowych przedszkoli, angażowaniem nowych sił itp. Sekcja odbyła w roku sprawozdawczym 3 posiedzenia. Skład sekcji był następujący: Dyr. P. Feliks, jako przewodniczący, jako członkowie: Karol Berger, dyr. szkoły wydz. w Cz. Cieszynie, Ks. Józef Berger, pastor w Cz. Cieszynie, Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz. w Bystrzycy n/Ol., Teodor Guziur, kier. szkoły w Karwinie, Jan Chromik, dyr. szk. wydz. we Frysztacie i prezes TNP., Anna Janotówna, instruktorka przedszkoli, Jan Jeleń, dyr. szk. wydz. w Niem. Lutyni, Ks. Oskar Michejda, pastor w Trzyńcu, Leon Molenda, dyr. szkoły wydziałowej w Górnej Suche, Rudolf Paszek, dyr. szk. wydz. w Jabłonkowie, Ks. Rudolf Płoszek, proboszcz w Gnojniku, Paweł Rakus, insp. szkolny powiatowy w Karwinie, Karol Siwek, kier. szkoły w Marj. Górach, Leon Szmeja, kier. biura Macierzy Szkolnej w Cz. Cieszynie, Franciszek Toman, dyr. szkoły wydz. w Błędowicach Dolnych, Władysław Wójcik, insp. szkolny powiatowy w Orłowej.

b) **Sekcja organizacyjna** (lustratorów). Osobna sekcja, złożona z panów lustratorów, których nazwiska podano przy Kołach, zajmowała się sprawą układania programu pracy, potrzebnych referatów, ulepszaniem metod pracy itp. W związku z tą pracą urządzono kilka zebrań.

c) **Sekcja skarbowa**, której celem było między innymi pouczenie skarbników Kół o sprawach prowadzenia ksiąg kasowych, sporządzenie rocznych sprawozdań itp., urządziła w każdym okręgu specjalne posiedzenie dla skarbników i ich zastępców. Sprawą tą zajęli się następujący panowie: 1) Budnik Rudolf, dyr. szk. wydz. w Bystrzycy, 2) Cichy Leon, kier. filii T. O. Z. w Trzyńcu, 3) Janas Jan, kier. filii T. O. Z. we Frysztacie, 4) Kożusznik Leopold, kier. filii T. O. Z. w Jabłonkowie, 5) Inż. Machnik Józef,

kier. filii T. O. Z. w Orłowej, 6) Mandrysz Wilhelm, kier. szkoły w Strzycie, 7) Molenda Leon, dyr. szk. wydz. w Suchej Górnej, 8) Pawliczek Franciszek, dyrektor Banku Roln. Robotn. we Frysztacie, 9) Szmeja Leon, kier. biura Macierzy Szk. w Czeskim Cieszynie, 10) Toman Franciszek, dyr. szk. wydz. w Błędowicach Dolnych, 11) Wałach Józef, buchalter Macierzy Szk. w Czeskim Cieszynie.

d) **Skład Sekcji Parku Sikory** i jej sprawozdanie podano na innem miejscu.

e) **Skład Sekcji teatralnej** i sprawozdanie tej sekcji podano na innem miejscu.

f) **W skład Sekcji gospodarczej**, która miała na celu uchylać przeprowadzenia wszelkich adaptacji i napraw budynków Macierzy, wchodził: p. p. Dyr. Piotr Feliks, Paweł Rakus, insp. szkolny i Józef Russ, przedsiębiorca budowlany w Orłowej.

g) Nowo utworzona **Sekcja Kółek Samokształceniowych** zajmowała się sprawą tworzenia tych pożytecznych sekcji w różnych miejscowościach, opracowaniem programów pracy itp. Prezesem Sekcji był Karol Polak, kierownik szkoły w Porębie, zaś członkowie ścisłego Zarządu: Teodor Dzik, profesor gimnazjum w Orłowej, Franciszek Kwiczala, naucz. w Karwinie, Wilhelm Mandrysz, kier. szkoły w Strzycie, Edward Potysz, urzędnik w Cz. Cieszynie, Leon Szmeja, kier. biura Macierzy Szkolnej. Oprócz tego wchodził do Sekcji delegaci poszczególnych okręgów. Sekcja odbyła 5 posiedzeń. Szczegółowe sprawozdanie tej sekcji znajduje się na innem miejscu.

h) **Sekcja stypendjalna** zajmowała się sprawą rozpatrywania podań ubogiej młodzieży szkolnej i śpieszenia jej z pomocą.

Komisja Rewizyjna: Pracę Zarządu i Sekcji kontrolowała Komisja Rewizyjna, którą tworzyli: Karol Buzek, insp. Zw. Straży Pożarnych w Końskie, jako przewodniczący, inż. Józef Machnik, kier. filii T. O. Z. w Orłowej, jako sekretarz, Jan Janas, kier. filii T. O. Z. we Frysztacie, Franciszek Pawliczek, dyrektor Banku Roln. Rob. we Frysztacie, Wiktor Semboł, właściciel Drukarni Ludowej we Frysztacie, Jarosław Waleczko, redaktor w Cz. Cieszynie, jako członkowie.

Komisja Rewizyjna odbyła w roku sprawozdawczym 6 posiedzeń plenarnych, przyczem zbadała skarbowość i księgowość Macierzy. Sprawozdanie znajduje się na innem miejscu.

W biurze Macierzy Szkolnej, które mieści się w Domu Reprezentacyjnym w Cz. Cieszynie, pracowali: Leon Szmeja, jako kierownik biura, Józef Wałach, jako buchalter, Janina Serafinówna i Hermina Ożanówna od 1 kwietnia 1935, jako stenotypistki, Edward Potysz, jako urzędnik do 31 października 1935. Zarząd Główny Macierzy Szkolnej, stwierdzając, że wszyscy urzędnicy Biura Macierzy Szkolnej pracowali sumiennie i gorliwie, wyraża im na tem miejscu słowa pełnego uznania i serdecznego podziękowania.

W roku sprawozdawczym załatwiono w biurze 7.451 liczb prot. podawczego.

B) Sprawozdanie ze skarbowości Macierzy Szkolnej.

Rok sprawozdawczy Macierzy za okres od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 jest dalszym etapem akcji oddłużeniowej Macierzy. Dzięki dalszej wydatnej pomocy Kom. Doraźnej Pomocy dla Macierzy w Czechosłowacji, Światowego Związku Polaków z Zagranicy, oraz innych polskich organizacji społecznych, Macierz Szkolna była w stanie spłacić część długów hipotecznych, oraz resztę należności osób prywatnych.

Ogólny i nieustający kryzys gospodarczy i bezrobocie, które dotknęło przedewszystkiem polskich górników i robotników, członków Macierzy, spowodowały, że dochody Kół i Zarządu Głównego w roku sprawozdawczym nie osiągnęły preliminowanej wysokości. Trzeba jednak przyznać, że mimo tych ciężkich warunków życiowych, w jakich ludność nasza znajdowała się, nie zapomniiała o sprawach kulturalno-oświatowych, ale zdając sobie sprawę z ważności utrzymywanych przez Macierz placówek, chętnie składała w miarę możliwości swój grosz na jej cele. Pamiętać trzeba, że ci sami ludzie łożyli na rzecz innych organizacji polskich, których są również członkami, bardzo poważne kwoty, które z pewnością dorównywały wysokości darów na Macierz, a może ją nawet przewyższały.

Z wdzięcznością stwierdza Zarząd Główny Macierzy, że społeczeństwo polskie poza granicami Śląska, tak jak po inne lata i w tym roku, pośpieszyło Macierzy z wydatną pomocą.

Specjalne podziękowanie należy się Zarządowi Głównemu Macierzy Szkolnej w Cieszynie za łaskawą propagandę wśród Braci Rodaków w Polsce na korzyść Macierzy w Czechosłowacji.

Również serdeczne podziękowanie i wdzięczność należy się Towarzystwu Szkoły Ludowej w Krakowie za bezinteresowne oddanie budynków na pomieszczenie gimnazjum realnego w Orłowej i budynków na Morawach na pomieszczenie szkół ludowych.

W roku sprawozdawczym za okres od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 r. wpłynęły do Macierzy Szkolnej następujące dochody:

1) Stan środków obrotowych z dniem 1 kwietnia 1935 r. wynosił: a) Zarządu Głównego i Kół Macierzy Szkolnej 246.081'75 Kč, b) szkół i burs Macierzy Szk. 34.128'30 Kč, razem 280.210'05 Kč.

2) Tytułem subwencji rządowych: a) Min. Opieki Społecznej w Pradze na dom Macierzy Szkolnej w Cz. Cieszynie 16.050 Kč, b) Min. Rolnictwa na szkołę Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej 25.040'— Kč, c) Urzędu Krajowego w Bernie na szkoły w formie płatnych urlopów dla nauczycieli 174.800'30 Kč, d) Urzędu Krajowego w Bernie na przedszkola 700'— Kč, razem 216.590'30 Kč.

3) Tytułem subwencji Towarzystwa Opieki Kulturalnej sumę 1.889.268'05 Kč.

4) Tytułem różnych darów i składek w kraju 44.681'35 Kč, poza krajem 160.180'65 Kč.

5) Tytułem opłat i innych dochodów w szkołach 431.854'15 Kč.

6) Tytułem opłat i innych dochodów w bursach 358.950'35 Kč.

7) Tytułem dochodów w Kołach Macierzy Szkolnej: a) wkładek członkowskich i darów 127.687'55 Kč, b) dochodów z imprez Kół 252.380'85 Kč, razem 380.068'40 Kč.

8) Tytułem różnych zwrotów wydatków administracyjnych 4.292.20 Kč.

9) Tytułem dochodu kasowego Księgarni Macierzy Szkolnej 245.697'65 Kč.

10) Tytułem dochodów Komisji stypendialnej 822.030'10 Kč.

11) Tytułem dochodów z imprez Zarządu Głównego Macierzy 66.466'10 Kč.

12) Tytułem czynszów z domów Macierzy Szk. 132.154'90 Kč.

13) Tytułem otrzymanych odsetek 24.881'60 Kč.

14) Tytułem różnych wpłat przejściowych 33.677'20 Kč.

15) Tytułem dochodu z Parku A. Sikory 16.863'— Kč.

16) Tytułem dochodu z sali gimnastycznej w Czeskim Cieszynie 1.668'— Kč.

17) Tytułem dochodu z szatni Macierzy 1.746'40 Kč.

18) Tytułem subwencji Światowego Związku Polaków z Zagranicy na akcję oddłużeniową 1.650.448'15 Kč.

19) Różne zobowiązania do wyrównania wynoszą 233.952'35 Kč.

Razem dochody Macierzy Szkolnej w czasie od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 wynosiły **6,995'677'95 Kč.**

Wydatki Macierzy Szkolnej przedstawiały się w czasie od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 jak następuje:

1) Utrzymanie szkół Macierzy Szkolnej 2,995.256'95 Kč

2) Utrzymanie burs Macierzy Szkolnej 388.361'40 Kč.

3) Wydatki Kół Macierzy Szkol. przy imprezach 167.254'40 Kč.

4) Administracja: a) płaca urzędników biura Zarządu Głównego 55.118'60 Kč, b) utrzymanie biura Zarządu Głównego 44.133'— Kč, c) administracja Kół Macierzy Szkolnej 35.844'95 Kč, d) wyrównanie zobowiązań Kół Macierzy Szkolnej 24.446'65 Kč, e) asekuracja budynków Macierzy Szkolnej 7.288'— Kč, f) utrzymanie realności 38.900'25 Kč, g) koszta kwitów ekstabilacyjnych 11.058'85 Kč. Razem 216.790'30 Kč.

5) Rozchody kasowe Księgarni Macierzy Szkolnej 263.031'95 Kč.

6) Rozchody Komisji stypendialnej 784.377'40 Kč.

7) Wydatki przy imprezach Zarządu Głównego 47.430'30 Kč.

8) Opłaty stemplowe od czynszów 105'— Kč.

9) Podatek rentowy od otrzymanych odsetek 1.587'70 Kč.

10) Oświata pozaszkolna 26.810'60 Kč.

11) Podatki 243.326'50 Kč.

12) Zwrot różnych wpłat przejściowych 33.677'20 Kč.

13) Wydatki Tow. Parku A. Sikory 14.296'30 Kč.

14) Wydatki sali gimnastycznej 571'10 Kč.

15) Wydatki z szatni Macierzy Szkolnej 1.209'80 Kč.

16) Spłata długów Macierzy Szkolnej 1,577.837'40 Kč.

17) Różne należitości Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej do otrzymania 64.064'50 Kč.

Razem rozchody Macierzy Szkolnej w czasie od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 r. wynosiły **6,825.988'80 Kč.**

Stan środków obrotowych z dniem 31 marca 1936 r. wynosi 169.689'15 Kč.

Dzięki wewnętrznej reorganizacji Macierzy zamknięcie rachunkowe za rok sprawozdawczy daje pełny obraz gospodarki tej instytucji. Akcja oddłużeniowa zapoczątkowana w roku ubiegłym, a skutecznie kontynuowana w roku sprawozdawczym, pozwoliła Macierzy Szkolnej w dalszym ciągu pozbyć się uciążliwych długów prywatnych, oraz niewygodnych długów hipotecznych, a temsamem troska o pieniądź na upłatę tych wierzytelności nie obarczała Zarządu Głównego w tej mierze, co poprzednio. Macierz Szkolna znajduje się obecnie w tem położeniu, że nie będzie prawdopodobnie zmuszona zaciągać nowych długów, gdyż przewidziane i uregulowane wpływy pozwolą jej wywiązać się ze swych zobowiązań terminowo. Zależać będzie to w dużej mierze od regularnych wpływów subwencji rządowych, które dotychczas nie nadchodziły regularnie, a przynajmniej nie w preliminowanej wysokości, jakoteż od ofiarności społeczeństwa polskiego na naszym terenie i w Polsce.

W sumie dochodów można zauważyć zmniejszenie się subwencji rządowych. W roku sprawozdawczym Macierz otrzymała subwencji państwowych w kwocie Kč 216.590'30, podczas gdy w poprzednim roku wynosiły one Kč 414.891'05, a więc o Kč 200.000'—mniej. Z tego powodu Macierz Szk. musiała okroić swój budżet kosztem wydatków na cele kulturalno-oświatowe. Należy spodziewać się, że wspomniane zaległe subwencje rządowe wpłyną w roku bieżącym, gdyż bez nich powstałaby wielka luka w budżecie Macierzy.

Natomiast dużo zrozumienia dla swego położenia znalazła Macierz w Towarzystwie Opieki Kulturalnej, dzięki pomocy której Macierz mogła zamknąć rok sprawozdawczy bez niedoboru.

Porównując poszczególne pozycje rozchodowe z rokiem ubiegłym, można zauważyć stosowanie daleko idących oszczędności, przy równoczesnem zwiększeniu rentowności przedsiębiorstw Macierzy. Największą pozycję rozchodową w budżecie Macierzy stanowi koszt utrzymania szkół i zakładów, który w roku sprawozdawczym wynosił Kč 2,995.256'95, po potrąceniu dochodów Kół i zwrotów 2,563.602'80 Kč; w porównaniu z rokiem poprzednim znacznie jednak zmalał, a to wyłącznie kosztem wstrzymywania się od zakupu najpotrzebniejszych środków naukowych, oraz ograniczeniem się do najkonieczniejszych remontów i oprav budynków. Dużą pozycję w zamknięciu stanowią podatki w kwocie 243.326'50 Kč, w której dominuje należność ekwiwalentowa za ubiegłe lata. Macierz wniosła wprawdzie podanie o odpisanie tej należności, jednak po dziś dzień nie otrzymała załatwienia.

Z końcem roku sprawozdawczego Macierz posiada jeszcze długów hipotecznych na kwotę Kč 3,355.620'85, zaś nieruchomości i ruchomości oceniono na Kč 9,579.142'05, z czego wynika, że obciążenie majątku Macierzy dochodzi do 40% jego rzeczywistej wartości, co w porównaniu z rokiem poprzednim jest korzystniejsze, gdyż wówczas obciążenie wynosiło jeszcze dwie trzecie war-

tości. Pocieszającym dla Macierzy jest fakt, że są to długi hipoteczne długoterminowe o korzystnym oprocentowaniu, zaś w żadnym wypadku nie zagrażające stanowi posiadania Macierzy.

Przez ujęcie wszystkich przedsiębiorstw Macierzy, które wprawdzie były zawsze pod jej kontrolą, jednak obrotów ich nie wykazywano, niniejsze sprawozdanie daje pełny obraz gospodarki Macierzy, z którego wnioskować można o rentowności danego przedsiębiorstwa. Nowością w sprawozdaniu również jest wykaz należności do zapłacenia, oraz zaległości do ściągnięcia. Suma środków obrotowych Macierzy plus należne zaległości równają się prawie należnościom do wyrównania.

Macierz Szkolna doznawała w roku sprawozdawczym życzliwego poparcia ze strony Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek w Czeskim Cieszynie. Za tę życzliwość, okazywaną stale naszej instytucji, składa Zarząd Główny Macierzy Szkolnej zarówno Dyrekcji jak i Radzie Nadzorczej serdeczne podziękowanie.

Również serdecznie dziękuje Macierz Bankowi Rolniczemu we Frysztacie, Związkowi Spółdzielni Polskich w Czeskim Cieszynie i Zarządom Kas Spółdzielczych za pomoc, jaką swego czasu używały Macierzy Szkolnej, udzielając jej pożyczek na budowę szkół, nie nagląc ją do rychłych spłat i czekając aż do chwili, gdy Macierz była w stanie pożyczki zlikwidować.

Szkolnictwo Macierzy Szkolnej w roku 1935 obejmowało :

1 gimnazjum realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej,
7 szkół wydziałowych: a) w Będowicach Dolnych, b) Bystrzycy, c) Cz. Cieszynie, d) Jabłonkowie, e) Mor. Ostrawie, f) Niem. Lutyni, g) Frysztacie (IV kl. przy publicznej szkole wydziałowej);

11 szkół ludowych: a) w Cz. Cieszynie, b) Dolnej Łomnej na Kamienitym, c) Dzieńmorowicach, d) Marj. Górach, e) Mor. Ostrawie, f) Nowym Boguminie, g) Polskiej Lutyni, h) Porębie, i) Rychwałdzie, j) Wierzniowicach, k) Witkowicach;

56 przedszkoli: w Będowicach Dolnych I, Będowicach Dolnych II, Bystrzycy nad Olzą I, Bystrzycy nad Olzą II, Cierlicku Dolnym, Cierlicku Górnym, Darkowie, Datyniach Dolnych, Dąbrowie, Frysztacie I, Frysztacie II, Grodziszczu, Gródku, Gruszowie, Gutach, Jabłonkowie, Jabłonkowie-Piosecznej, Końskiej I, Końskiej II, Karwinie, Lesznej Dolnej, Ligocie Alodjalnej, Ligotce Kameralnej, Łazach, Łazkach, Łyżbicach, Marj. Górach, Markłowicach Dolnych, Mostach przy Cz. Cieszynie, Nawsiu, Nieborach, Niem. Lutyni, Nowym Boguminie, Olbrachcicach, Oldrzychowicach I, Oldrzychowicach II, Orłowej-Kopaninach, Orłowej-Zimny Dół, Piotrowicach, Polskiej Lutyni, Porębie, Ropicy, Rychwałdzie, Skrzeczoniu, Starem Mieście, Stonawie I, Stonawie II, Suchej Górnej I, Suchej Górnej II, Suchej Dolnej, Suchej Średniej, Szonychlu, Sibicy, Szumbarku, Wędryni, Żukowie Dolnym;

2 szkoły zawodowe: a) żeńską szkołę gospodarstwa domowego w Orłowej, b) Żeńską szkołę gospodarstwa wiejskiego w Końskiej, 4 bursy: a) dla uczniów gimnazjum realnego w Orłowej, b) dla kandydatów i kandydatek polskich paralelek seminarjum nauczycielskiego w Śl. Ostrawie, c) dla uczenic szkoły gospodarstwa domowego i gimnazjum w Orłowej, d) dla uczenic szkoły gospodarstwa wiejskiego w Końskiej.

Oprócz tego subwencjonowała Macierz 3 kursy kroju i szycia: we Frysztacie, Jabłonkowie i Trzyńcu i 8 uzupełniających szkół przemysłowych: w Cz. Cieszynie, Bystrzycy, Frysztacie, Karwinie, Łazach, Nowym Boguminie, Orłowej i Stonawie.

Nadzór pedagogiczny nad zakładami Macierzy Szkolnej spełniały władze szkolne rządowe, a mianowicie: z ramienia Rady Szkolnej Powiatowej cieszyńskiej, frysztackiej i frydeckiej, jak również Wydziału Szkolnego w Mor. Ostrawie p. insp. Paweł Rakus, z ramienia Macierzy Szkolnej nad szkołą gospodyń wiejskich w Końskiej p. Kier. szkoły gosp. w Suchoj Górnej, Karol Cieńciała, a nad przedszkolami p. Anna Janotówna, inspektorka przedszkoli.

Dzięki troskliwej opiece całego naszego społeczeństwa, polskich organizacji i skutecznym zabiegom miejscowych czynników, działwa uczęszczająca do Zakładów Macierzy doznała wszechstronnej pomocy materialnej. W związku z tem poczuwa się Zarząd Główny Macierzy Szkolnej do bardzo miłego obowiązku złożenia w imieniu własnem, kierownictw zakładów Macierzy i działwy szkolnej jak najserdeczniejszego podziękowania i pełnego uznania wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom: Zarządowi Głównemu Śląskiej Krajowej Rodziny Opiekuńczej, jak również powiatowym i lokalnym Wydziałom Rodzin Opiekuńczych, Zarządom Kół Macierzy, Naczelnemu Zarządowi i Kołom Polskiego Związku Szkolnego na Morawach, Wydziałom Gminnym, Centralnemu Stowarzyszeniu Spożywczemu, poszczególnym Kołom Pań i wszelkim innym Stowarzyszeniom i Komitetom za ich ofiarność przy zaopatrywaniu działwy szkolnej w książki i przybory, za subwencje na utrzymanie szkół i przedszkoli, za obdarowywanie dzieci przy różnych okazjach, jak Mikołaju, Gwiazdce, festynie i t. p.

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek	Ilość uczniów w bieżącym roku szkolnym	Ilość uczniów w ubiegłym roku szkolnym	Ilość stałych sił nauczycieli	Ilość sił naucz. dochodząc.	Uroczystości i urządzenia szkolne						Biblioteka uczniów liczy	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczników szkolnych
								przedstawień i porank.	wyjazdy prac szkolnych	odczytów	wycieczek w góry	festynów szkolnych	innych			
Szkoła Średnia Gimnazjum realne im. Jul. Słowackiego.																
1	Orłowa	1909	13	573	514	19	3	13	1	2	1	1	—	3944	6234	3186
Szkoły wydziałowe:																
1	Błędowice Dolne .	1927	5	173	178	8	1	7	—	—	1	1	—	217	2942	1324
2	Bystrzyca n. Ol. .	1933	6	243	254	8	3	7	—	—	3	1	—	328	1180	2161
3	Czeski Cieszyń . .	1924	6	221	238	11	—	5	—	8	1	1	4	209	2070	967
4	Frysztat (IV kl.) .	1924	1	19	15	1	2	3	—	—	1	1	—	—	—	—
5	Jabłonków	1926	5	172	178	7	3	3	—	—	1	1	—	305	2723	1133
6	Niem. Lutynia . .	1914	4	157	134	5	4	1	1	3	1	1	2	152	1391	846
7	Mor. Ostrawa . . .	1907	3	97	115	6	1	4	1	14	1	1	—	708	1114	1007
Razem			30	1082	1112	46	14	30	2	25	9	6	6	1919	11420	7438
Szkoły ludowe:																
1	Bogumin Nowy . .	1904	2	63	61	2	2	5	1	5	1	1	—	151	440	200
2	Czeski Cieszyń . .	1925	3	97	83	3	—	5	—	8	1	1	4	106	1200	299
3	D. Łomna-Kamienity	1934	1	26	23	1	3	6	1	—	1	—	1	38	150	78
4	Dziećmorowice . .	1931	1	27	30	1	2	5	1	2	1	1	—	87	220	103
5	Marjańskie Góry .	1909	1	27	40	1	2	2	—	—	1	1	—	57	643	174
6	Mor. Ostrawa . . .	1902	1	23	31	1	—	4	1	14	1	1	—	130	186	91
7	Polska Lutynia . .	1924	3	73	82	3	2	6	—	3	1	1	—	213	675	216
8	Poręba	1926	2	33	35	2	3	6	—	2	1	1	—	66	348	200
9	Rychwałd	1924	2	58	59	3	2	3	1	2	1	1	6	172	891	307
10	Witkowice	1909	1	12	13	1	—	2	—	2	—	—	1	73	121	70
11	Wierzniowice . . .	1925	1	45	46	2	2	4	—	—	—	1	—	118	232	129
Razem			18	484	502	20	18	48	5	38	8	9	12	1211	5106	1867
Przedszkola:																
1	Błędowice Dol. I. .	1927	1	35	33	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	8
2	Błędowice Dol. II. .	1929	1	34	31	1	—	4	—	—	—	1	—	—	—	9
3	Bystrzyca n. Ol. I. .	1925	1	38	34	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	9
4	Bystrzyca n. Ol. II. .	1925	1	40	32	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	9
5	Cierlicko Dolne . .	1931	1	25	24	1	—	1	—	—	—	1	2	—	—	12
6	Cierlicko Górne . .	1927	1	34	30	1	—	1	—	—	—	1	2	—	—	10
7	Darków	1931	1	20	17	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	12
8	Datynie Dolne . . .	1928	1	25	18	1	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—
9	Dąbrowa	1928	1	30	21	1	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—
10	Frysztat I.	1918	1	51	48	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	7
11	Frysztat II. (Granice)	1930	1	22	25	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	7
12	Grodziszcz	1930	1	36	36	1	—	2	—	—	—	1	1	—	—	7
13	Gródek	1931	1	52	61	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	8
14	Gruszów	1935	1	20	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
15	Guty	1935	1	30	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Do przeniesienia .			15	492	410	15	—	27	1	—	—	14	8	—	—	91

Szkolnej w roku 1935.

Liczba inwentarza środków naukowych	Ile dzieci skupia Harcerstwo		Ile dzieci skupia Durant Ozerwanego Krzyża		Jaka wartość miała Gwiazdka i Mikołaj		Ile dzieci było na leńsku		Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego		Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego		Ilość dzieci wyznania		Ilość dzieci pół		Ilość dzieci											
													rzymsko-katolickiego ewangelickiego innego		męskiej żeńskej		górników robotników chałupników rolników rzemieślników kucpów nauczycieli kolejarzy urzędników innych											
Szkoła średnia: Gimnazjum realne im. Jul. Słowackiego.																												
7085	98	453	7906	77	228	10652	368	202	3	466	107	137	46	7	28	44	25	70	64	91	61							
Szkoły wydziałowe:																												
415	65	105	2700	—	120	1500	15	158	—	82	91	133	4	4	6	15	2	1	4	3	1							
1108	—	—	2209	—	—	—	63	178	2	149	94	8	119	31	23	29	1	4	18	3	7							
1225	62	—	4800	—	138	4500	113	106	2	123	98	22	52	8	55	23	4	6	18	16	17							
—	—	—	—	—	—	—	19	—	—	13	6	12	4	3	—	—	—	—	—	—	—							
1213	56	—	1500	—	90	2225	119	53	—	107	65	6	46	28	39	25	—	2	20	5	—							
1057	62	59	700	—	—	—	149	8	—	82	75	32	26	8	17	18	3	—	39	2	12							
1920	—	20	4000	33	94	6268	94	2	1	56	41	49	37	—	—	10	—	—	—	—	—							
6938	245	184	15909	33	442	14493	572	505	5	612	470	262	288	82	140	120	11	13	100	29	37							
Szkoły ludowe:																												
284	25	40	2926	1	48	1639	56	5	2	39	24	3	18	5	—	8	6	—	2	7	14							
+	—	—	—	2	57	—	62	30	5	42	55	5	30	—	—	20	4	—	8	9	19							
136	10	20	1707	—	18	258	19	7	—	12	14	—	9	14	3	—	—	—	—	—	—							
126	—	—	1428	1	—	—	25	—	2	13	14	8	1	4	5	—	—	—	—	—	—							
411	—	27	1353	13	27	3850	27	—	—	14	13	12	11	—	—	—	—	—	—	—	5							
73	—	3	1600	8	21	1567	22	1	—	13	10	13	1	—	—	—	—	—	—	—	3							
366	30	—	2800	3	—	—	73	—	—	28	45	44	—	—	—	—	—	—	—	—	7							
212	—	33	2957	6	33	756	21	12	—	16	17	25	6	—	10	2	—	—	—	—	—							
336	24	58	1800	3	58	500	52	6	—	30	28	25	7	—	5	5	—	—	—	—	—							
147	—	—	1580	6	12	1640	12	—	—	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
195	14	15	1237	—	—	—	45	—	—	15	30	—	14	2	9	—	—	—	—	—	—							
2286	103	196	19388	43	274	10210	414	61	9	226	258	135	104	25	33	38	13	4	31	25	76							
Przedszkola:																												
63	—	—	600	—	—	—	2	33	—	18	17	21	2	2	2	3	1	1	1	1	1							
26	—	—	600	—	—	—	2	32	—	15	19	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
109	—	—	600	—	—	—	8	30	—	20	18	1	20	1	5	4	1	—	3	—	3							
109	—	—	600	—	—	—	6	34	—	20	20	1	21	1	4	3	—	—	—	—	10							
—	—	—	—	—	—	—	12	13	—	13	12	9	4	3	1	5	1	—	—	—	8							
24	—	—	—	—	—	—	25	9	—	16	18	11	4	5	3	3	—	—	—	—	2							
94	—	—	—	—	—	—	19	1	—	11	9	3	7	9	1	—	—	—	—	—	8							
160	—	—	400	—	—	—	3	21	1	11	14	13	—	4	—	4	1	1	—	—	2							
121	—	—	—	—	—	—	27	1	2	13	17	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—							
75	—	—	800	—	—	—	50	1	—	24	27	7	12	—	—	—	—	—	—	—	22							
85	—	—	500	—	—	—	22	—	—	12	10	14	5	2	1	—	—	—	—	—	26							
52	—	—	420	—	—	—	13	21	2	15	21	18	6	2	3	2	5	—	—	—	—							
23	—	—	580	—	—	—	13	39	—	26	26	4	25	6	7	1	2	—	—	—	—							
—	—	—	500	—	—	—	20	—	—	18	10	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—	—	2	28	—	12	18	3	8	12	6	—	—	—	—	—	—							
665	—	93	1000	224	263	5	244	256	131	120	52	30	31	13	6	11	3	95										

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba dzieci	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek	Ilość uczniów w bieżącym roku szkolnym	Ilość uczniów w ubiegłym roku szkolnym	Ilość stałych sił nauczyciel	Ilość sił naucz. dochodz.	Uroczystości i urządzenia szkolne						Biblioteka uczniów liczy	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczników szkolnych
								przedstawień i porank.	wystaw prac szkolnych	odczytów	wydzierzek w góry	festynów szkolnych	innych			
Przedszkola:																
16	Z przeniesienia . . .	1928	15	492	410	15	—	27	1	—	—	14	8	—	—	91
17	Jabłonków	1931	1	48	48	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	33
18	Jabłonków-Pioseczno	1927	1	30	29	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9
19	Końska I.	1927	1	46	46	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	12
20	Końska II. (Kanada)	1930	1	33	39	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5
21	Karwina N. Jork . . .	1935	1	27	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Leszna Dolna	1928	1	46	45	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—
23	Ligotka Alodjalna . .	1930	1	20	26	1	—	4	—	1	—	1	—	—	—	9
24	Ligotka Kam.	1929	1	28	28	1	—	3	1	—	2	1	—	—	—	6
25	Łazy (Koksownia) . .	1928	1	22	21	1	—	1	1	—	—	1	2	—	—	—
26	Łąki	1926	1	53	58	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	9
27	Łyżbice	1928	1	32	32	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
28	Majjańskie Góry . . .	1909	1	11	15	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—
29	Marklowice Dolne . .	1929	1	34	34	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	6
30	Mosty przy Ciesz. . .	1930	1	24	28	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—
31	Nawsie	1931	1	33	26	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
32	Nieborzy	1928	1	32	31	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
33	Niem. Lutynia	1930	1	36	41	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	4
34	Nowy Bogumin	1909	1	23	33	1	—	4	1	5	—	1	—	—	—	6
35	Olbrachcice	1929	1	39	40	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—
36	Oldrzychowice I. . .	1925	1	37	37	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
37	Oldrzychowice II. . .	1930	1	39	47	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—
38	Orłowa (Kopaniny)	1926	1	23	28	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	9
39	Orłowa Zimny Dół . .	1924	1	22	32	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	7
40	Piotrowice	1925	1	33	46	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	12
41	Polska Lutynia . . .	1929	1	31	28	1	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—
42	Poręba	1928	1	24	30	1	—	4	—	2	—	1	—	—	—	9
43	Ropica	1928	1	37	25	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	9
44	Rychwałd	1926	1	22	25	1	—	2	—	1	—	1	1	—	—	—
45	Skrzeczów	1913	1	28	44	1	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—
46	Stare Miasto	1930	1	20	24	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	7
47	Stonawa I.	1924	1	30	31	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	8
48	Stonawa II.	1930	1	39	46	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—
49	Sucha Górna I. . . .	1925	1	53	44	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	10
50	Sucha Górna II. . . .	1931	1	29	27	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	13
51	Sucha Dolna	1925	1	20	23	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6
52	Sucha Średnia	1929	1	33	33	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	12
53	Szonychel-Bogumin	1928	1	21	23	1	—	4	—	1	—	1	—	—	—	8
54	Sibica	1919	1	40	35	1	—	3	—	—	1	1	—	—	—	8
55	Szymbark	1923	1	22	21	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	24
56	Wędrynia	1927	1	48	50	1	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—
57	Żuków Dolny	1926	1	30	30	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Razem			56	1790	1749	56	—	86	8	10	4	52	22	—	—	383

Szkolnej w roku 1935.

Liczba inwentarza środków naukowych	Ile dzieci kupia Hareerstwo	Ile dzieci kupia Dorost Czerwonego Krzyża	Jaką wartość miała Gwiazdka i Mikołaj	Ile dzieci było na letnisku	Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego	Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego	Ilość dzieci wyznania			Ilość dzieci płci		Ilość dzieci												
							rymsko-katolickiego	ewangelickiego	innego	męskiej	żeńskej	górników	robotników	chałupników	rolników	rzemieślników	kupców	nauczycieli	kolejarzy	urzędników	innych			
Przedszkola:																								
941	—	—	5665	—	93	1000	224	263	5	244	256	131	120	52	30	31	13	6	11	3	95			
42	—	—	400	—	—	—	46	2	—	21	27	15	3	3	19	—	—	—	—	—	—			
17	—	—	586	—	—	—	28	2	—	18	12	11	6	5	3	2	1	5	1	—	—			
16	—	—	500	—	20	560	18	24	4	22	24	14	4	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	689	—	—	—	16	17	—	17	16	25	—	—	—	—	—	—	—	—	24			
—	—	—	900	—	—	—	19	5	3	17	10	16	6	—	—	—	—	—	—	—	—			
12	—	—	1200	—	—	—	24	22	—	24	22	30	5	3	3	—	—	—	—	—	—			
24	—	—	495	—	16	—	8	12	—	7	13	6	5	3	2	—	—	—	—	—	—			
100	—	—	800	—	—	—	7	21	—	14	14	2	3	10	4	2	1	—	—	—	—			
19	—	—	—	—	22	350	15	7	—	9	13	15	2	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	51	2	—	32	21	34	10	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	11	21	—	15	17	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	300	—	11	800	11	—	—	5	6	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—			
46	—	—	200	—	—	—	34	—	—	15	19	14	7	2	1	4	2	—	—	—	—			
54	—	—	630	—	—	—	19	5	—	12	12	4	7	3	6	3	—	—	—	—	—			
52	—	—	435	—	—	—	3	70	—	18	15	6	1	1	1	1	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	12	20	—	12	20	18	6	3	4	—	—	—	—	—	—			
14	—	—	400	—	—	—	36	—	—	18	18	5	10	6	—	—	—	—	—	—	—			
53	—	—	2926	—	15	1639	22	1	—	10	13	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	35	4	—	10	20	22	4	—	2	3	—	—	—	—	—			
46	—	—	725	—	—	—	1	36	—	21	16	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
85	—	—	820	—	—	—	22	17	—	8	19	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—			
43	—	—	1984	—	25	393	4	19	—	14	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
52	—	—	525	—	—	—	4	18	—	10	12	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—			
52	—	—	958	—	—	—	31	2	—	13	20	21	5	4	—	—	—	—	—	—	—			
102	—	—	800	—	—	—	30	1	—	13	18	13	1	1	1	—	—	—	—	—	—			
73	—	—	940	—	24	243	13	11	—	15	9	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—			
10	—	—	742	—	—	—	21	16	—	16	21	2	13	11	3	4	—	—	—	—	—			
43	—	—	500	—	—	—	18	2	2	13	9	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—			
47	—	—	750	—	—	—	26	1	1	17	11	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—			
20	—	—	—	—	—	—	20	—	—	9	11	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
18	—	—	—	—	—	—	30	—	—	18	12	13	6	4	—	—	—	—	—	—	—			
9	—	—	400	—	—	—	34	5	—	19	20	21	6	—	—	—	—	—	—	—	—			
26	—	—	1000	—	—	—	41	12	—	32	21	40	4	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	21	8	—	16	13	19	2	1	—	—	—	—	—	—	—			
15	19	—	400	—	—	—	3	17	—	10	10	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
10	—	—	700	—	—	—	3	30	—	17	16	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
67	—	—	648	—	—	—	21	—	—	9	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
51	—	—	987	—	25	300	21	16	3	22	18	1	26	3	—	—	—	—	—	—	—			
76	—	—	405	—	9	131	3	18	1	9	13	8	1	4	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	21	27	—	28	20	—	9	2	2	3	—	—	—	—	—			
73	—	—	785	—	—	—	8	22	—	15	15	4	7	6	5	1	1	1	5	—	—			
2379	19	—	30195	—	284	5438	1014	757	19	899	891	477	447	192	96	157	29	23	53	31	285			

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek	Ilość uczniów w bieżącym roku szkolnym	Ilość uczniów w ubiegłym roku szkolnym	Ilość stałych sił nauczyciel	Ilość sił naucz. dochodzą	Uroczyści i urządzenia szkolne						Biblioteka uczniów liczy	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podczorników szkolnych
								przedstawień i porank.	wytwor. prac szkolnych	odczytów	wycieczek w góry	festynów szkolnych	innych			
Żeńskie szkoły zawodowe:																
1	Szkola Gosp. Wiejsk. w Końskiej . . .	1919	1	24	15	4	2	3	2	5	2	—	3	284	190	33
2	Szkola Gosp. Dom. w Orlowej . . .	1911	3	69	66	3	1	5	1	3	—	—	—	36	36	153
	Razem . . .		4	93	81	7	3	8	3	8	2	—	3	320	226	186
Kursy kroju i szycia:																
1	Frysztat	1921	2	37	32	4	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—
2	Jablonków	1927	1	12	20	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Trzynieć	1923	2	25	25	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Razem		5	74	77	5	1	—	1	—	1	1	2	—	—	—
Uzupełniające szkoły przemysłowe:																
1	Czeski Cieszyń . . .	1927	3	74	78	4	2	2	—	2	1	—	—	—	—	—
2	Bystrzyca n. O. . .	1924	2	21	27	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Frysztat	1921	3	57	82	6	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—
4	Karwina	1919	2	43	39	4	1	2	—	1	—	1	—	—	—	—
5	Łazy	1912	2	25	38	3	2	—	—	1	—	—	—	185	98	30
6	Nowy Bogumin . . .	1920	2	20	27	—	4	2	—	4	—	—	—	—	—	28
7	Orłowa	1909	3	45	36	—	5	—	1	—	1	—	—	—	—	—
8	Stonawa	1924	2	20	20	1	1	—	—	—	1	—	—	121	131	—
	Razem		19	305	337	20	16	6	2	6	6	1	1	306	229	58
O g o łą m :																
1	Gimn. real. Orłowa	13	573	514	19	3	13	2	1	1	—	—	3944	6234	3186	—
2	Szkoły wydzielone	30	1082	1112	46	14	30	2	25	9	6	6	1919	11420	7438	—
3	Szkoły ludowe . . .	18	484	502	20	18	48	5	38	8	9	12	1211	5106	1867	—
4	Przedszkola	56	1790	1749	56	—	86	8	10	7	52	22	—	—	333	—
5	Szkoły zawodowe . .	4	93	81	7	3	8	3	8	2	—	3	320	226	186	—
6	Kursy kroju i szycia	5	74	77	5	1	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—
7	Uzup. szkoły przem.	19	305	337	20	16	6	2	6	6	1	1	306	229	58	—
	Razem	145	4401	4372	173	55	191	22	89	34	70	46	7700	23215	13068	—
B u r s y :																
1	Męska w Orłowej . .	1910	—	88	88	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Żeńska w Orłowej . .	1930	—	28	19	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Żeńska w Końskiej . .	1919	—	12	8	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—
4	Miesz. w Śl. Ostrawie	1925	—	44	41	1	—	2	—	12	1	—	615	850	60	—
	Razem		—	172	156	8	—	6	—	12	4	—	615	850	60	—

Szkolnej w roku 1935.

Liczba inwentarza środków naukowych	Ile dzieci kupia Harcerstwo	Ile dzieci kupia Dorost Czerwonego Krzyża	Jaką wartość miała Gwiazdka i Mikołaj	Ile dzieci było na letnisku	Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego	Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego	Ilość dzieci wyznania		Ilość dzieci płci		Ilość dzieci									
							rzymsko-katolickiego	ewangelickiego innego	męskiej	żeńskej	górników	robotników	chatupników	rolników	rzemieślników	kupców	nauczycieli	kolejarzy	urzędników	innych
Żeńskie szkoły zawodowe:																				
528	—	—	—	—	—	—	8	16	—	24	—	3	7	9	—	1	—	4	—	
147	—	—	—	—	—	—	41	28	—	69	24	2	5	2	9	5	4	7	11	
729	—	—	—	—	—	—	49	44	—	93	24	5	12	11	9	6	4	11	11	
Kursy kroju i szycia																				
4	—	—	—	—	—	—	36	1	—	37	9	15	4	2	—	—	—	5	2	
5	—	—	—	—	—	—	10	2	—	12	—	2	1	3	—	—	—	4	1	
9	—	—	—	—	—	—	12	13	—	25	—	14	4	5	—	—	—	—	1	
Uzupełniające szkoły przemysłowe:																				
72	—	—	—	—	—	—	37	37	—	46	28	6	17	15	7	8	—	1	15	
46	—	—	—	—	—	—	3	18	—	19	2	—	—	—	—	21	—	—	3	
25	—	—	—	—	—	—	56	1	—	57	—	32	16	7	—	—	—	—	—	
14	—	—	—	—	—	—	36	7	—	35	8	30	6	2	1	—	—	—	—	
50	—	—	—	—	—	—	15	9	1	9	16	25	—	—	—	—	—	—	3	
53	5	—	—	—	—	—	17	3	—	9	11	1	—	—	—	—	—	1	—	
260	5	—	—	—	—	—	19	24	2	25	20	31	2	—	—	—	—	13	1	
Ogółem:																				
7085	98	453	7906	77	228	10652	368	202	3	466	107	137	46	7	28	44	25	70	64	
6938	245	184	15909	33	442	14493	572	505	5	612	470	262	288	82	140	120	11	13	100	
2286	103	196	19388	43	274	10210	414	61	9	226	258	135	104	25	33	38	13	4	31	
2379	19	—	30195	—	284	5438	1014	757	19	899	891	477	447	192	96	157	29	23	53	
729	—	—	—	—	—	—	49	44	—	—	93	24	5	12	11	9	6	4	11	
9	—	—	—	—	—	—	58	16	—	—	74	9	31	9	10	—	—	—	—	
260	5	—	820	—	—	—	198	104	3	220	85	136	49	24	10	38	—	1	31	
Bursy:																				
27	43	610	—	—	—	—	58	30	—	88	—	9	16	8	6	5	5	12	12	
12	—	—	—	—	—	—	11	17	—	28	—	1	1	—	—	—	4	9	5	
33	44	—	—	—	—	—	4	8	—	12	—	—	8	3	—	1	—	—	—	
72	87	610	—	—	—	—	20	24	—	23	21	10	2	4	5	5	1	6	8	
Ogółem:																				
13686	470	833	74218	153	1122	40793	2673	1689	39	2423	1978	1180	970	351	328	406	84	115	299	
Ogółem:																				
Ogółem:																				

Szkoła średnia.

Gimnazjum realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej, założone w roku 1909 przez Macierz Szkolną w Cieszynie i Towarzystwo Szkoły Ludowej w Krakowie, mieści się w budynku T. S. L.

Prawo publiczności uzyskało rozp. Min. Szkol. i Oświaty Lud. z dnia 24 maja 1924, L. 29.152-24.

Gimnazjum liczyło w roku szkolnym 1934/35 8 klas i 4 paralelki oraz 514 uczniów, zaś w roku 1935/36 8 klas i 5 paralelek oraz 573 uczniów.

Grono nauczycielskie w roku 1935/36: Dyr. Feliks Piotr, Profesorowie: Badura Józef, Burian Wiktor, Dzik Teodor, Drózd Alojzy, Farny Alfred, Fierla Gustaw, Folwarczny Jan, Folwarczny Józef, Folwarczny Rudolf, Jančar Antoni, Ks. Juroszek Jerzy, Motyka Stanisław, Niemiec Józef, Pitala Józef, Ks. Trombik Karol, Włosok Jan, Zielina Gustaw, Zuczek Józef, Jeleń Jan i Guziur Emanuel, dochodzący dla muzyki i śpiewu, Wronówna Zofja, dochodząca do robót ręcznych, Dadok Józef, dochodzący dla stenografji.

W okresie sprawozdawczym urządzono z różnych okoliczności 13 przedstawień, poranków itp. imprez. Oprócz tego urządzono 1 wystawę prac szkolnych, 2 odczyty, 1 wycieczkę i 1 festyn szkolny.

Dnia 7 kwietnia, w 100 rocznicę pojawienia się „Pana Tadeusza“, odbyła się staraniem uczniów i uczenic zakładu Akademia. Dnia 3 maja odbył się poranek z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja, dnia 18 maja odbyła się w auli gimnazjum uroczystość żałobna z okazji śmierci Pierwszego Marszałka Polski.

Przez cały rok korzystali uczniowie z Czytelnii, do której prenumerowano różne czasopisma literackie i naukowe.

Studenckie Kółko Macierzy Szkolnej, założone przed trzema laty, miało na celu zaznajamianie starszej młodzieży z formami pracy oświatowej i społecznej.

Gminy szkolne. Podobnie jak w latach poprzednich, rządzieli się uczniowie autonomicznie, w tak zwanych gminach szkolnych.

Orkiestra gimnazjalna. Orkiestrą z 25 członków, chórem mieszanym, złożonym z 68 uczniów i uczenic, oraz chórem męskim, składającym się z 48 uczniów, kierowali p. p. Jeleń Jan i Guziur Emanuel.

Istniejąca przy gimnazjum Rada Rodzicielska odbyła w okresie sprawozdawczym cały szereg zebrań, na których wygłaszano referaty.

Z letnisk korzystało dla poratowania zdrowia 77 uczniów.

W gimnazjum istniał również zakład żupny, z którego korzystało 228 wychowanków. Zakład ten kosztował Kż 10.652'—.

Członkowie Grona naucz. pracują poza szkołą w różnych towarzystwach kulturalno-oświatowych i społecznych na Śląsku, gdzie są często prezesami, sekretarzami, skarbnikami, lustratorami itp.

Szkoły wydziałowe i ludowe.

Ogólne sprawozdanie z pracy szkół i przedszkoli Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.

Zarówno z tabeli statystycznej, jak również z przesłanych sprawozdań do Macierzy jest widocznym, że wszyscy Kierownicy i nauczyciele zakładów Macierzy rozwijali w ciągu roku podwójną działalność: zawodową w szkole i kulturalno-oświatową poza szkołą.

Liczby na tabeli statystycznej świadczą, że działalność ta była dobra. Urządzono cały szereg przedstawień szkolnych, poranków, wycieczek i innych imprez. Każda szkoła pamiętała o urządzeniu każdej ważniejszej rocznicy narodowej i państwowej. Wszystkie

Fragment z Krajowego Festynu Macierzy Szkolnej: Banderja konna w pochodzie.

zakłady Macierzy uczciły 17-lecie istnienia Czechosłowacji i 85-lecie urodzin Prezydenta Oswobodziciela Tomasza G. Masaryka.

Kierownictwa i Grona nauczycielskie zakładów Macierzy przyczyniły się w całej pełni, łącznie z różnymi miejscowymi Komitetami i Towarzystwami, do przyjścia z materialną pomocą działwie szkolnej przez urządzenie Gwiazdki, Mikołaja, przez prowadzenie zakładu zakupnego, wysyłanie dzieci na letnisko, kupowanie przyborów szkolnych i pokrywanie kosztów dojazdu do szkoły.

Młodzież szkolna szkół Macierzy jest zorganizowana w dwu bardzo pożytecznych organizacjach, zatwierdzonych przez Ministerstwo Szkolnictwa, w Harcerstwie i Doroście Czechosłowackiego Czerwonego Krzyża.

Celem wpojenia w młodzież zasad oszczędnościowych, zaprowadzono już od kilku lat przy wielu szkołach szkolne kasy oszczędnościowe. Wiele szkół prowadzi wzorowe ogródki szkolne.

Zaznaczyć również należy, że działalność szkolna jest ubezpieczona od wypadku na drodze szkolnej i w szkole w Towarzystwie „Labe”.

Stan liczbowy dzieci w poszczególnych zakładach Macierzy podaje dokładnie tabela statystyczna. Jak jest widocznym z tabeli, wzrosła liczba przedszkoli z 53 na 56.

Jak na początku zaznaczono, Grona nauczycielskie zakładów Macierzy rozwijały niezależnie od swej pracy zawodowej również intensywną pracę pozaszkolną. Wymienieni pracowali we wszystkich polskich towarzystwach na tutejszym terenie w różnych charakterach, zajmując stanowiska prezesów, sekretarzy, skarbników, członków zarządów, lustratorów, chórmistrzów, reżyserów, redaktorów, naczelników i t. p. funkcje.

Wykaz Gron nauczycielskich w szkołach Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w roku 1935.

a) w wydziałowych:

1. Szkoła wydziałowa w Błędowicach Dolnych: Dyrektor: Franciszek Toman, nauczyciele: Antoni Berger, Adolf Folwarczny, Józef Manderla, Rozalia Popkówna, od 1/IX 1935 Władysław Toman, Zofia Wronówna, naucz. kob. rob. ręczn., Jan Żwak; siła dochodząca: Ks. Karol Teper do rel. ew. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

2. Szkoła wydziałowa w Bystrzycy n/Ol.: Dyrektor: Rudolf Budnik, nauczyciele: Zuzanna Karpecka, Jan Kozieł, Wiktor Kozubek do 31/VIII 1935, Arnold Jochim do 31/VIII 1935, Anna Michejdzianka od 1/IX 1935, Paweł Ostruszka, Gustaw Przeczek, Józef Raszka od 1/IX 1935, Jerzy Walek, siły dochodzące: Poloczkówna Bronisława, naucz. kob. rob. ręczn. do 5/XI 1935, Anna Koźdoniówna, naucz. kob. rob. ręczn. od 6/XI 1935, Ks. Karol Maultz do rel. rzym. kat. do 31/VIII 1935, Bubik Frydolin od 1/IX 1935 do rel. rzym. kat., Ks. Emanuel Tłoka do rel. ew. Szkoła mieści się w budynku własnym.

3. Szkoła wydziałowa w Cz. Cieszynie: Dyrektor: Karol Berger, nauczyciele: Andrzej Brzeżek, Sydonja Czyżówna, Edward Klimsza do 31/VIII 1935, Jan Pribula do 31/VIII 1935, Helena Pustowczanka od 1/IX 1935, Leon Szmeja do 31/VIII 1935, Helena Taszkówna, Jerzy Trombik, Paweł Trombik, Adolf Żyła, Emilja Mrózkówna do kob. rob. ręczn., Frydolin Bubik do nauki rel. rzym. kat. od 1/IX 1935, Ks. Karol Maultz do rel. rzym. kat. do 31/VIII 1935, Ks. Emanuel Tłoka do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

4. Szkoła wydziałowa w Jabłonkowie: Dyrektor: Rudolf Pasek, nauczyciele: Jan Badura do 3/X 1935, Hilda Dostałówna do 31/VIII 1935, Adolf Dzik, Helena Głogowska, Karol Heczko do 31/VIII 1935, Fryderyk Janiurek do 31/VIII 1935, Klimsza Edward od 15/X 1935, Wiktor Kozubek od 1/IX 1935, Józef Pasek od 1/IX 1935, Henryk Pawlita od 1/IX 1935, siły dochodzące: Bronisława Poloczkówna, naucz. kob. rob. ręczn. do 5/XI 1935, Anna Koźdoniówna, naucz.

kob. rob. ręczn. od 6/XI 1935, Ks. Karol Maultz do rel. rzym. kat. do 31/VIII 1935, Frydolin Bubik do rel. rzym. kat. od 1/IX 1935, Ks. Em. Tiołka do rel. ew. do 31/VIII 1935, Ks. Karol Krzywoń do rel. ewang. od 1/IX 1935. Szkoła mieści się w budynku własnym.

5. Szkoła wydziałowa w Niem. Lutyni: Dyrektor: Jan Jeleń, nauczyciele: Hilda Dostałówna od 1/IX 1935, Robert Gałuszka, Leon Michalik do 31/VIII 1935, Józef Mierzwa od 1/IX 1935, Władysław Pasz, siły dochodzące: Elżbieta Wojtkówna do kob. rob. ręczn., Ks. Józef Nowak do 31/VIII 1935 do rel. kat., Ks. Franc. Michalec od 1/IX 1935 do rel. kat., Ks. Brunon Firla do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

6. Szkoła wydziałowa w Mor. Ostrawie: Dyrektor do 31/VIII 1935 Marjan Pawełek, od 1/IX 1935 Bronisława Stawówna, nauczyciele: Stanisława Głogowska od 1/IX 1935, Emil Guńka od 1/IX 1935, Fryderyk Janiurek od 1/IX 1935, Szczepan Janas do 31/VIII 1935, Arnold Jochim od 10/IX 1935 do 1/XI 1935, Wanda Knabówna do 31/VIII 1935, Edward Niebrój do 10/IX 1935, Gustaw Słowik od 6/XI 1935, Bronisława Stawówna do 31/VIII 1935, siły dochodzące: Emilja Kominkówna, naucz. kob. rob. ręczn. do 31/VIII 1935, Anna Gaudynówna, naucz. kob. rob. ręczn. od 1/IX 1935, Ks. Andrzej Ovšonko do rel. rzym. kat. do 31/VIII 1935, Ks. Józef Kurowski do rel. rzym. kat. od 1/XI 1935. Szkoła znajduje się w budynku wynajętym.

7. Szkoła wydziałowa we Frysztacie ki. IV.: Dyrektor: Jan Chromik do 31/VIII 1935, Alojzy Kocyan od 1/IX 1935, nauczyciel Franciszek Menszyk do 17/IX 1935, Franciszek Kluz od 18/IX 1935. Klasa mieści się w budynku własnym.

b) w ludowych:

1. Szkoła ludowa w Cz. Cieszynie: Kierownik: Karol Berger, naucz.: Józef Kożusznik, Ludmiła Rykałówna, Anna Szupinówna, siły naucz. do rob. ręczn., religii, jak pod szkołą wydziałową. Szkoła umieszczona w szkole wydziałowej.

2. Szkoła ludowa w Dolnej Łomnej na Kamienitym: Kierownik: Alojzy Maroszczyk, siły dochodzące: Olga Korzenna do kob. rob. ręczn., Ks. Józef Gwóźdź, Ks. Gustaw Szurman do nauki religii. Szkoła jest umieszczona w budynku własnym.

3. Szkoła ludowa w Dzieńmorowicach: Kierownik: Leon Kubatko, siły dochodzące: Ks. Józef Nowak do rel. kat. do 31/VIII 1935, Ks. Franc. Michalec do nauk rel. rzym. kat. od 1/IX 1935, Elżbieta Wojtkówna, naucz. kob. rob. ręczn. Szkoła znajduje się w budynku Centralnego Stow. Spoż. dla Śląska w Łazach.

4. Szkoła ludowa w Marij. Górach: Kierownik: Karol Siwek, nauczyciele: Franciszek Szarowski do 31/VIII 1935, siły dochodzące: Ks. Andrzej Ovšonko do rel. rzym. kat. do 31/VIII 1935, Emilja Kominkówna, naucz. kob. rob. ręczn. do 31/VIII 1935, Anna Gaudynówna do kob. rob. ręczn. od 1/IX 1935. Szkoła znajduje się w budynku T. S. L.

5. Szkoła ludowa w Mor. Ostrawie: Kierownik: do 31/VIII 1935 Marjan Pawełek, od 1/IX 1935 Bronisława Stawówna, nauczycielki:

Helena Wojtylanka do 31/VIII 1935, Wanda Knabówna od 1/IX 1935, siły dochodzące jak pod szkołą wydziałową. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

6. **Szkoła ludowa w Nowym Boguminie:** Kierownik: Alfred Kocur, nauczyciele: Józef Bystroń, Sylwia Przygodzka do kob. rob. ręczn. do 31/VIII 1935, Emilja Konieczna do kob. rob. ręczn. od 1/IX 1935, Ks. Karol Langer do rel. rzym. kat. Szkoła mieści się w budynku własnym.

7. **Szkoła ludowa w Polskiej Lutyni:** Kierownik: Jan Wojtek, nauczyciele: Ferdynand Bystroń, Franciszka Guziurówna, siły dochodzące: Ks. Józef Nowak do rel. kat. do 31/VIII 1935, Ks. Franciszek Michalec od 1/IX 1935, Elżbieta Wojtkówna, naucz. kob. rob. ręczn. Szkoła mieści się w budynku własnym.

8. **Szkoła ludowa w Porębie:** Kierownik: Karol Polak, nauczycielki: Maria Konieczna, Hildegarda Sembołówna, naucz. kob. rob. ręczn., siły dochodzące: Ks. Józef Kurowski do rel. rzym. kat., Ks. Brunon Fierla do 31/VIII 1935 do rel. ewang., Ks. Alfred Fierla od 1/IX 1935 do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

9. **Szkoła ludowa w Rychwałdzie:** Kierownik: Rudolf Siwek, nauczyciele: Jan Harok do 31/VIII 1935, Józef Adamczyk od 1/IX 1935, Anna Gaudynówna, naucz. kob. rob. ręczn. do 31/VIII 1935, Sylwia Przygodzka, naucz. kob. rob. ręczn. od 1/IX 1935, siły dochodzące: Ks. Józef Kurowski do rel. kat., Ks. Alfred Fierla do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

10. **Szkoła ludowa w Wierzniowicach:** Kierownik: Henryk Bizoń, nauczyciele: Józef Mierzwa do 31/VIII 1935, Edward Fikoczek od 1/IX 1935, siły dochodzące: Ks. Józef Nowak do 31/VIII 1935 do rel. kat., Ks. Franc. Michalec od 1/IX 1935 do rel. kat., Elżbieta Wojtkówna, naucz. kob. rob. ręczn. Szkoła mieści się w budynku prywatnym.

11. **Szkoła ludowa w Witkowicach:** Kierownik: Józef Kupiec do 16/IV 1935, Siwek Karol od 16/IV do 31/VIII 1935, Jochim Arnold od 1/IX 1935 do 10/IX 1935 i 1/XI 1935 do 31/XII 1935, Edward Niebrój od 10/IX 1935 do 1/XI 1935, naucz.: Władysław Toman od 1/I 1935 do 28/II 1935 i 16/IV do 31/VIII 1935, siły doch.: Ks. Andrzej Ovšonka do rel. kat. do 31/VIII 1935, Emilja Kominkówna, naucz. kob. rob. ręczn. do 31/VIII 1935. Szkoła mieści się w budynku Gwarectwa.

Przedszkola.

Sprawozdanie z działalności Sekcji Nauczycielek Przedszkoli.

Nauczycielki przedszkoli Macierzy Szkolnej są zorganizowane w powyższej Sekcji. Sekcja Nauczycielek Przedszkoli liczy 74 członkiń, wydział tejeż 12 członkiń. Przewodniczącą Sekcji jest p. Józefa Pryszczówna, nauczycielka przedszkola we Frysztacie, sekretarką p. Anna Trzaskalikówna, naucz. przedszk. w Raju. Wydział zwołał w ciągu roku 4 konferencje i jedno posiedze-

nie Zarządu. Konferencje odbyły się w Karwinie i w Jabłonkowie z lekcjami, a 2 w Cz. Cieszynie bez lekcji, zaś posiedzenie Zarządu odbyło się w Dąbrowie. Tematem lekcji w Karwinie było: Pogadanka, gimnastyka, inscenizacja, ćwiczenia rytmiczne i ćwiczenia zmysłowe, w Jabłonkowie: Pogadanka, ćwiczenia zmysłowe i zabawy. Na konferencjach wygłoszono 3 referaty: „Uczucia społeczne dziecka i ich kształcenie”. „Jaki cel ma wychowanie” oraz „O gromadach zuchowych”.

Celem dokształcania się pobierają członkinie Sekcji miesięcznik „Wychowanie przedszkolne”, jako organ fachowy.

W tym samym celu posiada Sekcja małą biblioteczkę, liczącą 26 dzieł treści fachowej, dwa miesięczniki „Wychowanie przedszkolne” i „Časopis učitelek mateřských škol”. Oprócz tego jest w bibliotece dział sztuczek i wierszyków dla przedszkoli i są programy na występy okolicznościowe.

Wykaz nauczycielek i kierowników przedszkoli Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.

1. **Przedszkole Błędowice Dolne I.:** Nauczycielka Emilja Fukałówna, kierownik pedag. Jan Fiedor, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

2. **Przedszkole Błędowice Dolne II.:** Naucz. Anna Kożusznikówna, kierownik pedag. Toman Franciszek, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

3. **Przedszkole Bystrzyca n/Olzą oddz. II.:** Naucz. Pawełka Bruckówna, kier. pedag. Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

4. **Przedszkole Bystrzyca n/Olzą oddz. I.:** Naucz. Helena Cieślarkówna, kier. pedag. Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

5. **Przedszkole Cierlicko Dolne:** Naucz. Karola Kożusznikówna, kier. pedag. Franciszek Franek, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

6. **Przedszkole Cierlicko Górne:** Naucz. Helena Gradkówna, kier. pedag. Jan Kadłubek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

7. **Przedszkole II. Darków:** Naucz. Anna Młodzikówna, kier. pedag. Jan Grohman, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

8. **Przedszkole Datynie Dolne:** Naucz. Maria Pastuchówna, kier. pedag. Franciszek Chmiel, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

9. **Przedszkole Dąbrowa:** Naucz. Agnieszka Sembolówna, kier. pedag. Józef Ostafin, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

10. **Przedszkole I. Frysztat:** Naucz. Józefa Pryszczówna, kier. pedag. Jan Chromik, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkoły wydziałowej Macierzy.

11. **Przedszkole II. Frysztat-Granice:** Naucz. Kuncówna Agnieszka do 30/VI 1935, od 1/IX 1935 Anna Woźnicówna. Kier. pedag. Józef Wagner, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

12. **Przedszkole Grodziszcz:** Naucz. Helena Szlauerówna do 30/XI 1935, od 1/XII 1935 Alojzja Przeczkówna, kier. pedag. Paweł Kucuk, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

13. **Przedszkole Gródek:** Naucz. Helena Buzkówna, kier. pedag. Jan Heczko, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

14. **Przedszkole Gruszów:** Naucz. Amalja Janikówna, kierownik pedag. do 20/V 1935 Teofil Wojtyła, kier. szkoły, od 21/V 1935 Jerzy Mikołajek, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

15. **Przedszkole Guty,** założone 1. XII. 1935. Naucz. Helena Szlauerówna, kier. pedag. Jan Szczuka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

16. **Przedszkole Jabłonek:** Naucz. Monika Wertfeinówna, kier. pedag. Rudolf Paszek, dyr. szkoły wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

17. **Przedszkole Jabłonek-Pioseczna:** Naucz. Helena Świerczkówna, kier. pedag. Fryderyk Jesch, kier. szkoły. Przedszkole umieszczono w budynku wynajętym.

18. **Przedszkole I. Końska:** Naucz. Janina Cienciałówna, kier. pedag. Paweł Tolasz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

19. **Przedszkole II. Końska-Kanada:** Naucz. Helena Farna, kier. pedag. Paweł Sikora, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

20. **Przedszkole Karwina-Nowy Jork,** przejęte od Tow. Górn.-Hutn. z dniem 1/IX 1935. Naucz. Justyna Hudźcówna, kier. pedag. Teodor Guziur, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

21. **Przedszkole Leszna Dolna:** Naucz. Agnieszka Folwarczna, kier. pedag. Jerzy Tomoszek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

22. **Przedszkole Ligota Alodjalna:** Naucz. Walerja Szarowska do 15/IX 1935, od 16/IX 1935 Gabryela Koźdoniowa, kier. pedag. Karol Zagóra, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

23. **Przedszkole Ligotka Kameralna:** Naucz. Ewa Lasocianka, kier. pedag. Karol Folwarczny, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

24. **Przedszkole II. Łazy-Koksownia:** Naucz. Olga Bujokówna, kier. pedag. Karol Piegza, naucz. wydz. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

25. **Przedszkole Łąki:** Naucz. Anna Buryszówna, kier. pedag. Karol Morys, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

26. **Przedszkole Łyżbice:** Naucz. Helena Gabrysiówna, kierownik pedag. Paweł Gójniczek, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

27. **Przedszkole Marjańskie Góry:** Naucz. Elżbieta Szotkowska, kier. pedag. Karol Siwek, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku szkolnym T. S. L.

28. **Przedszkole Markłowice Dolne:** Naucz. Marja Mokroszówna, kier. pedag. Teofil Molinek, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku własnym.

29. **Przedszkole Mosty przy Cz. Cieszynie:** Naucz. Franciszka Tomankówna, kier. pedag. Hubert Tesarczyk, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku szkoły ludowej.

30. **Przedszkole II. Nawsie:** Naucz. Natalia Ożanówna, kierownik pedag. Jan Zientek, kier. szk. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

31. **Przedszkole Niebory:** Naucz. Helena Bielówna, kier. pedag. Karol Marek, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku szkoły ludowej.

32. **Przedszkole Niemiecka Lutynia:** Naucz. Anna Jasiokówna, kier. pedag. Jan Jeleń, dyr. szkoły wydz. Przedszkole umieszczone w budynku szkolnym Macierzy.

33. **Przedszkole Nowy Bogumin:** Naucz. Gabrijela Kocurówna, kier. pedag. Alfred Kocur, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

34. **Przedszkole Olbrachcice:** Naucz. Matylda Sporyszówna, kier. pedag. Jan Głombek, nauczyciel. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

35. **Przedszkole I. Oldrzychowice:** Naucz. Henryka Rzymanówna, kier. pedag. Stanisław Paluch, kier. szk. Przedszkole umieszczone w budynku szkoły ludowej.

36. **Przedszkole II. Oldrzychowice:** Naucz. Wanda Bajtkówna, kier. pedag. Jan Kantor, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

37. **Przedszkole I. Orłowa-Kopaniny:** Naucz. Emilja Szarowska, kier. pedag. Stefan Paluch, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku własnym.

38. **Przedszkole II. Orłowa-Zimny Dół:** Naucz. Milada Pastuszkówna, kier. pedag. Gustaw Wałach. Przedszkole umieszczone w budynku własnym.

39. **Przedszkole Piotrowice:** Naucz. Leontyna Florkówna, kier. pedag. Jan Urbańczyk, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

40. **Przedszkole Polska Lutynia:** Naucz. Walerja Żyłanka, kier. pedag. Jan Wojtek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

41. **Przedszkole Poręba:** Naucz. Helena Wojtalówna, kier. pedag.

Karol Polak, kier. szk. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

42. **Przedszkole Ropica:** Naucz. Marja Krzyżankówna, kier. ped. Paweł Biedrawa, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

43. **Przedszkole Rychwałd:** Naucz. Eugenia Dostalówna, kier. pedag. Rudolf Siwek, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku szkolnym Macierzy.

44. **Przedszkole Skrzeczów:** Naucz. Olga Babiszówna, kier. ped. Jan Zyder, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku własnym.

45. **Przedszkole Stare Miasto:** Naucz. Anna Trzaskalikówna, kier. pedag. Rudolf Wojnar, kier. szk. do 30/VIII 1935, od 1/IX 1935 Leon Lauko, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

46. **Przedszkole I. Stonawa:** Naucz. Helena Grötznerówna, kier. pedag. Andrzej Wranka, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

47. **Przedszkole II. Stonawa:** Naucz. Walerja Hudźcówna, kier. pedag. Franciszek Jeżowicz, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku szkoły ludowej.

48. **Przedszkole I. Sucha Górna:** Naucz. Marja Słupówna, kier. pedag. Paweł Myrdacz, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku własnym.

49. **Przedszkole II. Sucha Górna:** Naucz. Anna Kieconiówna, kier. pedag. Paweł Myrdacz, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

50. **Przedszkole Sucha Dolna:** Naucz. Helena Santariusówna, kier. pedag. Jan Rymorz, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

51. **Przedszkole II. Sucha Średnia:** Naucz. Agnieszka Santarjuśówna, kier. pedag. Jan Rymorz, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

52. **Przedszkole Szonychel:** Naucz. Gabriela Koźdoniówna, do 15/IX 1935, od 16/IX 1935 Walerja Szarowska, kier. pedag. Paweł Pszczołka, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku własnym.

53. **Przedszkole Świbica:** Naucz. Marja Wadowska, kier. pedag. Rudolf Macura, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

54. **Przedszkole Szumbark:** Naucz. Marja Jurczkówna, kier. pedag. Karol Sikora, kier. szkoły. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

55. **Przedszkole Wędrynia:** Naucz. Bronisława Michejdzianka, kier. pedag. Paweł Wojnar, kier. szk. Przedszkole umieszczone w budynku wynajętym.

56. **Przedszkole Żuków Dolny:** Naucz. Marja Unuckówna, kier. ped. Ludwik Szynder, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

Szkoły zawodowe.

Polska Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska Macierzy Szkolnej w Orłowej.

Założona w roku szkolnym 1911-12 przez Koło Pań Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, jako szkoła gosp. dom., przejęta na etat Macierzy Szkolnej w roku 1914, była czynna do 30 czerwca 1920 r. Zamknięta wskutek wypadków plebiscytowych, została otwarta dnia 16 grudnia 1927 jako pięciomiesięczna szkoła gospodarstwa domowego, dnia 1 września 1928 jako jednoroczna szkoła rodzinna; od 1 września 1929 obejmuje, prócz szkoły rodzinnej, pięciomiesięczne kursa gotowania i także kursa szycia.

Fragment z Festynu Krajowego Macierzy Szkolnej
Ślżaczki w stroju cieszyńskim w pochodzie.

Do szkoły rodzinnej przyjmuje się dziewczęta, które ukończyły 16 lat życia i ukończyły szkołę wydziałową lub niższą szkołę średnią; warunkiem przyjęcia na kurs gotowania i szycia jest wiek 16-tu lat i świadectwo ukończenia szkoły ludowej.

W roku szkolnym 1934/35 ukończyło szkołę rodzinną 25 uczen'c zwyczajnych i 2 nadzwyczajne, kursa gotowania 25 uczestniczek, kurs szycia 14 uczestniczek, razem kursa gotowania i szycia 39 uczestniczek, czyli razem ogółem uczen'c i frekwentantek, które otrzymały świadectwo, było 66.

W roku szkolnym 1935-36 było według stanu z 1 października 1935 w szkole rodzinnej 36 uczen'c zwyczajnych, na kursach gotowania 21 uczestniczek, na kursie szycia 12, razem frekwentantek 33, czyli ogółem uczen'c i frekwentantek 69. Opłata miesięczna w szkole rodzinnej wynosi Kż 30'—, na kursach Kż 15'—.

W skład kuratorium, opiekującego się szkołą, wchodzi: Piotr Feliks, dyrektor gimnazjum realnego i prezes Macierzy Szkolnej, jako przewodniczący; Józef Machnik, inżynier, kierownik Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek w Orłowej, jako zastępca przewodniczącego; Jan Włosok, dyr. szkoły, jako sekretarz i skarbnik; Walburga Fójcikowa, jako przedstawicielka grona nauczycielskiego.

Grono: Dyrektor: Jan Włosok, profesor gimnazjum polskiego, Siły nauczycielskie: dla przedmiotów fachowych i teoretycznych: Walburga Fójcikowa (dział kuchenny), Fryderyka Kożusznikówna (szycie, rachunki, higiena, nauka obywatelska); dla przedmiotów teoretycznych w roku szkolnym 1934-35: Rudolf Polwarczy (wychowanie), Gustaw Zielina (gimnastyka), obydwaj profesorowie gimnazjum polskiego w Orłowej, Jan Jeleń (śpiew), dyrektor polskiej szkoły wydziałowej w Niemieckiej Lutyni, w roku szkolnym 1935-36 dla wszystkich przedmiotów teoretycznych (oprócz nauki higieny, której uczyła Fr. Kożusznikówna) Walerja Łukoszówna.

Staraniem uczestniczek kursów gotowania została urządzona w dniach 1—2 lutego 1935 wystawa zimnej kuchni. 28 kwietnia odbył się staraniem uczenic szkoły rodzinnej Wieczorek, na którego program złożyły się: produkcje chóru żeńskiego, odegranie komedji w 1 akcie P. Własta „Podstępem“ oraz nastrojowy obrazek sceniczny, osnuty na słowach pieśni „Było we wsi dziewczę hoże“. 18 maja urządzono żałobny poranek dla uczczenia nieśmiertelnych zasług dla narodu polskiego Marszałka Polski i Francji Józefa Piłsudskiego.

Nauka odbywała się w dwóch budynkach (l. d. 490 i 675). W domu l. 490 uczono przedmiotów teoretycznych, szycia, prania oraz modniarstwa. W domu l. 675 udzielano nauki gotowania, ćwiczeń gospodarskich, prasowania. Tam też pomieszczony był internat, w którym w roku szkolnym 1934-35 mieszkało 25 wychowanek (20 uczenic gimnazjum a 5 uczenic szkoły rodzinnej), w roku 1935-36 zaś 28 (19 uczenic gimnazjum, 9 uczenic szkoły rodzinnej).

Wpisy do szkoły rodzinnej odbywają się w ostatnich dniach czerwca.

Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej.

Powstała w roku 1919. Myśl jej założenia rzucił pierwszy prezes i organizator Towarzystwa Rolniczego w Cieszynie, śp. Dr. Józef Zaleski. Po przewrocie w roku 1920 obowiązek utrzymania szkoły spadł na Towarzystwo Rolnicze w Czeskim Cieszynie, które ten obowiązek spełniało do roku 1927. Nie mogąc dalej podołać ciężarom, jakie są związane z utrzymaniem szkoły, zwróciło się w r. 1927 Towarzystwo Rolnicze do Zarządu Główn. Macierzy Szkolnej z prośbą o przejęcie szkoły na etat Macierzy. Zarząd Główny przyjął na siebie troskę o angażowanie grona i dozór pedagogiczny, oraz zgodził się na przejęcie obowiązku utrzymywania szkoły, ale wspólnie z Towarzystwem Rolniczym. Od stycznia 1929 jest więc Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej na etacie Macierzy.

Rok szkolny 1935 otwarto, jak zwykle, początkiem lutego. Zgłosiło się 24 ucznienic.

Grono: Dyrektorka: Helena Dolais do końca sierpnia; od sierpnia Zofia Firlanka. Grono nauczycielskie: Gertruda Poloczkońska, Anna Konieczna i Bronisława Jasiówna od 1 września. Siła dochodząca: Edward Pindur.

Szkołą opiekuje się Kuratorium, w skład którego wchodzi: Karol Buzek, rolnik w Końskiej, jako przewodniczący; Dyr. Piotr Feliks, dyr. pol. gimnazjum w Orłowej, jako wiceprezes; Zofia Firlanka, dyr. szkoły, jako sekretarka; radca Dr. Jarosław Gela, jako zastępca Ministerstwa Rolnictwa; Karol Cieñciała, jako wizytator szkoły z ramienia Macierzy Szkolnej; przedstawiciele Macierzy Szkolnej: Ks. Rudolf Płoszek, proboszcz w Gnojniku, Jan Kubok, rolnik i naczelnik gminy w Końskiej; poseł Karol Junga, rolnik w Żukowie; przedstawiciele Tow. Roln.: Józef Pawlica, prezes Tow. Rolniczego, Ciemala Jan, burmistrz w Wędryni, Kufa Antoni, rolnik w Nawsiu; Paweł Sikora, jako przedstawiciel Tow. Nauczycieli Polskich; Anna Bajtkówna, jako przedstawicielka rodziców i ucznienic w roku 1935.

Z ramienia Macierzy Szkolnej sprawował nadzór nad szkołą Karol Cieñciała, kierownik szkoły gospodarczej w Suchej Górnej, jako wizytator szkoły.

Wychowanki szkoły odbyły dwudniową wycieczkę do Pragi, zwiedziły gazownię, pralnię chemiczną i mleczarnię w Czeskim Cieszynie, dalej gospodarstwa p. Karola Kajzara w Kojkowicach, Jana Jasia w Lesznej i szkółkę drzewek Jadamusa w Lesznej. Urządziły dwie wycieczki w Beskidy. Brały czynny udział w imprezach Macierzy Szkolnej i Towarzystwa Rolniczego. Przy szkole istnieją dwie organizacje uczniowskie: „Bratnia Pomoc“, z ramienia której urządziły ucznienice jeden wieczorek i 2 poranki oraz sklepik spółdzielczy „Łączność“.

Do szkoły przyjmuje się dziewczęta, które wykażą się świadectwem zwolnienia ze szkoły ludowej lub wydziałowej. W zakres programu szkolnego wchodzi: a) przedmioty teoretyczne ogólnokształcące i fachowe: etyka i wychowanie społeczne, język wykładowy, rachunki i księgowość gospodarcza, chemia, technologia, fizyka, wychowanie dziecka, ogrodnictwo, hodowla, mleczarstwo, gospodarstwo domowe, towaroznawstwo, nauka o pokarmach, higiena, ustawodawstwo, rolnictwo, krój, śpiew; b) przedmioty praktyczne: gotowanie, roboty ręczne i szycie, gospodarstwo podwórzowe, porządki, pranie i prasowanie.

Celem szkoły jest kształcenie dziewcząt po ukończeniu obowiązków szkolnego w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rolnego. Teoretyczne wiadomości uzupełniają praktykę w kuchni, oborze, chlewni, kurnikach, ogrodzie i na roli. Szkoła ma wzbudzać w ucznienicach pragnienie dalszego kształcenia się w kierunku gospodarczym, co uskutecznia w zakładanych przez Związek Absolwentek Kołach Gospodyń Wiejskich. Kół tych czynnych jest 9.

Kursa i szkoły subwencionowane przez Macierz.

W roku przeszłym były na etacie Macierzy, podobnie jak po innych latach, 3 kursy kroju i szycia: we Frysztać, Jabłonkowie i Trzyńcu. Dla tych kursów utrzymywała Macierz dwie nauczycielki: p. Annę Frajtągową i p. Helenę Szczepańską.

Oprócz tego subwencionowała Macierz następujące uzupełniające szkoły przemysłowe: w Cz. Cieszyń, Bystrzycy, Frysztać, Karwinie, Łazach, Nowym Boguminie, Orłowej i Stonawie — przez utrzymywanie na swym etacie dwu nauczycieli: p. Emila Szarowskiego i p. Ferdynanda Króla.

Liczbowe sprawozdanie obejmuje tabela statystyczna.

Bursy.

Macierz Szkolna, chcąc umożliwić młodzieży z całego Śląska korzystanie ze swych zakładów i wychodząc z założenia, że młodzież mieszkająca w miejscu pobierania nauk, może jedynie w całej pełni z nich korzystać, utrzymuje 4 bursy: Bursę dla uczniów gimnazjum realnego w Orłowej, bursę dla kandydatek i kandydatów paralelek polskich w czeskim seminarjum nauczycielskiem w Śl. Ostrawie, bursę dla uczennic gimnazjum realnego w Orłowej i uczennic gospodarstwa domowego w Orłowej i bursę dla uczennic żeńskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Końskiej, która jest ściśle złączona ze szkołą. Bursy mieszczą się w własnych budynkach Macierzy.

Liczbowe sprawozdanie burs obejmuje tabela statystyczna.

Ogólne sprawozdanie z działalności Kół Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji za rok 1935.

Całokształt pracy Kół Macierzy Szkolnej dokładnie jest przedstawiony na tabeli statystycznej. Chcąc ograniczyć wydatki, połączone z drukowaniem sprawozdania, ograniczono się tylko do wyjaśnienia poszczególnych rubryk tabeli.

Liczba członków Macierzy wzrosła z 7.771 na 8.094. Ogółem przybyło więc 323 członków. Biorąc ogólną liczbę Polaków na Śląsku pod uwagę, to zaznaczyć należy, że wiele jeszcze pod względem zwiększenia się naszych szeregów w Macierzy mamy do zrobienia. Liczba członków powinna w najbliższym czasie wzrosnąć w dwójnasób. Zrealizowanie tego życzenia zależne jest od dobrej woli poszczególnych Zarządów Kół i ich członków. Każdy członek powinien pozyskać dla Macierzy przynajmniej jednego nowego członka. Ostrożniej należy również postępować z wykreślaniem członków z powodu niemożliwości uiszczania wkładek członkowskich. Macierzy jest miły tak bogaty członek, jak również i biedny, na stanowisku, jak również bezrobotny. Członek bezrobotny, który nie może uiszczać wkładek członkowskiej, nie-

chaj pracą oświatowo-społeczną przysłuży się Macierzy Szk., zaś zmniejszoną wkładkę może uskutecznić za niego Koło.

Jest jeszcze kilka miejscowości, w których niema Kół Macierzy. Życzeniem naszym jest, aby w miejscowościach tych powstały Koła w najbliższym czasie.

Nader pociesającym objawem jest wzrost sekcji Kół, szczególnie Kółek samokształceniowych, tych bardzo pożytecznych i potrzebnych jednostek organizacyjnych. Fakt ten świadczy o tem, że młodzież nasza, która ma wkrótce objąć ster pracy społecznej, garnie się do oświaty. Siłą faktu ze wzrostem sekcji Kół, wzrosła również liczba członków tychże i liczba imprez. Społeczeństwo nasze, jak zwykle zawsze ofiarne, pełne poświęceń dla spraw narodowych, śpieszy chętnie na wszelkie imprezy Macierzy, co z uznaniem należy podkreślić, boć lud nasz rekrutuje się przeważnie z biednych jednostek. Inicjatorom i organizatorom tych imprez należą się słowa pełnego uznania i jak najserdeczniejszego podziękowania za wszelką ich bezinteresowną pracę.

Znacznie wzrosła — w porównaniu z rokiem przeszłym — liczba czytelników bibliotek i w związku z tem również liczba przeczytanych książek. Jest to bardzo zdrowy i pociesający objaw, że społeczeństwo nasze garnie się do książki, rozszerza swój światopogląd. W rzeczywistości stan podany jest nieścisły, ponieważ statystyka obejmuje tylko biblioteki Macierzy, nie uwzględniając bibliotek gminnych, których jest również spora liczba. To samo odnosi się do czyteln, które przeważnie utrzymują rady biblioteczne.

Nie wszystkie Koła pracują, co z ubolewaniem należy stwierdzić, sumiennie. Jest, niestety, kilka Kół, które w roku przeszłym rozwinęły bardzo skąpą działalność, lub zgoła żadnej. Zarządy tych Kół, porównując wyczyny innych Kół, które mają kto wie czy nawet nie gorsze warunki pracy, napewno w roku bieżącym rozwiną większą działalność. Wiele Kół prowadzi jeszcze gospodarkę samowolną, nie przestrzega instrukcyj Zarządu Głównego. I tu musi nastąpić poprawa. Tylko tam, gdzie panuje porządek i karność, może nastąpić postęp i korzyść dla sprawy.

Przystąpmy wszyscy bez wyjątku do pracy, a będzie napewno lepiej. Pamiętajmy, że przez oświatę idzie się do dobrobytu.

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	Liczba członków 31 grudnia 1934	Wstąpiło w r. 1935	Wystąpiło w r. 1935	Liczba członków 31 grudnia 1935	Walne zgromadzenie	Posiedzenia zarządu	Czytelnia	Czasopisma	Biblioteka	Lokal biblioteki Jaka biblioteka? Z jaką połączona?	Ilość dzieł w bibliotece
1	Błędowice Dolne I.	114	10	8	116	1	12	tak	4	tak	Prywatny	276
2	Błędowice Dolne II.	92	1	—	93	1	9	—	—	tak	"	127
3	Boconowice	27	10	2	35	1	4	tak	3	tak	Szkoła**	41
4	Bukowiec	80	—	10	70	1	5	—	—	tak	Prywatny	130
5	Bystrzyca	106	10	—	116	1	8	—	—	—	—	—
6	Cierlicko Dolne	39	8	—	47	1	7	—	—	tak	Dom Macierzy	50
7	Cierlicko Górne	75	7	—	82	1	12	—	—	tak	Braterstwo**	262
8	Czeski Cieszyń	178	40	1	217	1	11	—	—	tak	Ratusz***	1122
9	Datynie Dolne	49	3	6	46	1	6	—	—	tak	Szkoła***	119
10	Gnojnik	87	1	6	82	1	8	—	—	tak	"	50
11	Grodziszcz	40	—	10	30	1	2	—	—	tak	Przedszkole***	93
12	Gródek	60	23	—	83	1	7	—	—	tak	Dom Macierzy	632
13	Guty	36	1	3	34	1	5	—	—	tak	Szkoła***	10
14	Jablonków	81	10	9	82	1	6	—	—	—	—	—
15	Karpentna	20	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
16	Kocobędz	68	12	11	69	1	10	—	—	tak	Szkoła***	23
17	Kojkowice	37	—	—	37	1	2	—	—	—	—	—
18	Końska I.	120	11	6	125	1	7	—	—	tak	Szkoła***	256
19	Końska II.	54	—	—	53	1	14	—	—	—	—	—
20	Koszarzyska	22	1	1	22	1	3	—	—	tak	Szkoła*	47
21	Leszna Dolna	55	6	6	55	1	6	—	—	tak	Szkoła	80
22	Łomna Dolna	51	—	11	40	—	2	—	—	tak	Szkoła	33
23	Łomna Górna	27	—	—	27	1	4	—	—	—	—	—
24	Łyżbice	65	3	6	62	1	3	—	—	—	—	—
25	Ligotka Kameralna	40	—	—	40	1	3	—	—	—	—	—
26	Milików	38	—	2	36	—	2	—	—	—	—	—
27	Mistrzowice-Koniaków	45	11	1	55	1	7	—	—	—	—	—
28	Mosty przy Gieszyń	86	7	—	93	1	5	—	—	tak	Szkoła***	54
29	Mosty przy Jablonkowie	93	—	8	85	1	5	—	—	—	—	—
30	Nawsie I.	124	4	19	109	1	9	—	—	—	—	—
31	Nawsie II.	34	—	—	34	1	6	—	—	—	—	—
32	Nawsie III.	35	1	4	32	1	5	—	—	tak	Szkoła	50
33	Niebory	33	7	—	40	1	3	—	—	tak	Szkoła***	83
34	Nydek	44	—	6	38	1	1	—	—	tak	Szkoła**	7
35	Okrzychowice	56	14	1	69	1	6	—	—	tak	Prywatny	30
36	Piosek	63	—	12	51	1	4	—	—	tak	Szkoła*	50
37	Piosek Baginiec	24	—	1	23	1	7	tak	1	tak	Szkoła*	50
38	Ropica	75	8	—	83	1	10	—	—	tak	Gmina	305
39	Rzeka	20	1	—	21	1	2	—	—	tak	Szkoła***	25
40	Sibica	84	3	8	79	1	3	—	—	tak	Przedszkole***	629
41	Stanisławice	29	—	8	21	—	—	—	—	tak	Prywatny	72
42	Szumbark	65	3	5	63	1	9	—	—	tak	Szkoła***	78
43	Śmilowice	73	4	10	67	1	2	—	—	tak	Szkoła**	234
44	Trzanowice	56	1	3	54	1	4	—	—	tak	Prywatny	242
45	Trzycież	50	10	5	55	1	10	—	—	tak	Szkoła	227
46	Trzyniec	110	12	—	122	1	8	—	—	—	—	—
47	Wendrynia	110	33	3	140	1	8	—	—	—	—	—
48	Żuków Dolny	65	8	7	66	1	6	—	—	tak	Szkoła**	83
49	Żuków Górny	26	23	1	48	1	2	—	—	—	—	—
50	Żywocice	34	10	—	44	1	10	—	—	tak	Dom Robotn.***	24
Razem		3095	317	201	3211	46	290	3	8	34		5514

Objaśnienia: * Biblioteka wędrowna Macierzy, ** Biblioteka Koła połączona z biblioteką

Ilość tomów w bibliotece	Wypożycza się	Liczba czytelników	Liczba wypożyczo- nych dzieł	Liczba wypożyczo- nych tomów	Odczyty	Kółka amatorskie	Przedstawienia	Obchody narodowe i inne	Zabawy, wyścigi i festyny	Kółka śpiewackie	Ilość czł. Kółka	Próby chóru	Ilość członków Zarządu w r. 1935
327	według potrzeby	65	475	475	4	tak	3	6	4	tak	38	raz w tygodniu	12
171	raz w tygodniu	25	58	74	4	"	3	3	4	"	50	"	12
41	"	24	16	18	4	"	4	3	1	"	18	dorywczo	4
145	"	70	1375	1411	3	"	1	1	3	"	22	raz na 14 dni	6
61	według potrzeby	27	145	152	—	"	1	2	2	tak	25	raz w tygodniu	12
316	raz w tygodniu	104	1159	1433	1	"	2	2	4	"	50	"	7
1350	2 razy w tygodniu	104	4841	4900	11	"	4	2	3	"	50	"	13
125	dorywczo	35	426	436	4	"	3	1	1	"	22	według potrzeby	7
55	raz w tygodniu	33	102	109	—	"	3	2	3	"	18	raz w tygodniu	9
105	"	10	87	92	1	"	—	—	—	—	—	"	5
699	codziennie	56	602	780	—	"	3	1	4	tak	25	raz w tygodniu	8
16	"	39	264	296	1	"	4	2	4	"	26	"	4
—	"	—	—	—	7	"	1	1	1	"	32	"	7
—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	6
28	raz w tygodniu	51	377	329	—	tak	5	1	1	tak	36	raz w tygodniu	7
—	"	—	—	—	2	"	2	1	4	"	16	"	5
290	raz w tygodniu	175	3453	3633	4	"	2	2	2	"	—	"	12
—	"	—	—	—	—	"	1	1	1	—	—	"	4
52	według potrzeby	25	187	195	3	"	1	2	—	tak	24	raz na 14 dni	6
112	"	—	—	—	1	—	2	1	2	—	—	"	6
40	według potrzeby	20	112	130	—	tak	1	—	1	tak	20	według potrzeby	6
—	"	—	—	—	—	"	—	—	—	—	—	"	6
—	"	—	—	—	2	"	2	1	2	—	—	"	4
—	"	—	—	—	4	"	2	2	—	tak	30	raz w tygodniu	8
—	"	—	—	—	3	"	2	2	2	"	28	"	4
—	"	—	—	—	11	"	3	3	8	—	—	"	4
65	raz na 14 dni	39	386	402	3	"	3	1	4	tak	32	raz w tygodniu	9
—	"	—	—	—	5	"	2	5	1	"	70	"	11
—	"	—	—	—	3	"	3	1	2	"	20	dorywczo	15
—	"	—	—	—	—	"	3	1	1	—	—	"	5
56	raz w tygodniu	37	297	326	2	"	1	1	—	tak	18	według potrzeby	6
94	"	112	601	612	—	"	3	1	1	—	—	"	9
10	"	25	7	10	1	—	1	1	2	—	—	"	7
39	według potrzeby	6	12	15	—	tak	1	1	1	—	—	"	6
52	2 razy w tygodniu	63	416	434	7	—	3	2	4	tak	30	dorywczo	6
50	raz w tygodniu	15	460	460	3	"	2	2	3	—	—	"	7
320	"	54	1064	1082	—	—	2	—	—	tak	58	według potrzeby	12
25	dorywczo	25	230	258	3	tak	2	—	2	"	15	dorywczo	4
711	raz w tygodniu	64	1287	1352	—	"	1	—	—	—	—	"	9
100	"	28	205	272	—	"	4	1	—	—	—	"	4
90	"	37	208	208	1	"	3	1	8	tak	29	raz w tygodniu	10
250	"	74	218	225	2	"	3	1	4	"	35	"	10
291	"	40	45	54	—	"	2	1	2	"	30	dorywczo	9
287	według potrzeby	47	227	232	8	"	3	3	2	"	22	według potrzeby	9
—	"	—	—	—	—	"	—	3	3	—	—	"	12
—	"	—	—	—	10	"	2	3	5	—	—	"	14
95	codziennie	132	608	622	2	"	3	—	4	tak	32	raz w tygodniu	7
—	"	—	—	—	—	"	1	—	1	—	—	"	4
24	raz w tygodniu	48	86	162	6	"	1	2	2	tak	30	raz w tygodniu	9

6492 | 1709 | 2004 | 6211 | 8913 | 46 | 105 | 79 | 115 | 31 | 1051 | 384
wędrowną, *** Biblioteka Koła połączona z biblioteką gminną.

Statystyka działalności kulturalno-oświatowej Kół Powiat

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	Liczba członków 31 grudnia 1934	Wstąpiło w r. 1935	Wystąpiło w r. 1935	Liczba członków 31 grudnia 1935	Walne zgromadzenie	Posiedzeń zarządu	Czytelnia	Czasopisma	Biblioteka	Lokal biblioteki Jaka biblioteka? Z jaką połączona?	Ilość dzieł w bibliotece
1	Bogumin Nowy	105	38	7	136	1	17	—	—	tak	Szkoła	535
2	Darków	120	6	2	124	1	9	—	—	—	—	—
3	Dąbrowa	141	11	11	141	1	7	—	—	tak	Dom Macierzy Gospoda	444
4	Dziemorowice	57	4	8	53	1	14	tak	2	—	—	48
5	Frysztat I.	216	11	—	227	1	15	—	—	—	—	—
6	Frysztat II.	40	9	2	47	1	9	—	—	tak	Dom Macierzy	146
7	Gruszów	130	17	7	140	1	11	—	—	—	Szkoła	410
8	Karwina I.	136	8	20	124	1	10	—	—	—	Przedszkole	416
9	Karwina II.	118	19	—	137	1	17	—	—	—	—	—
10	Karwina III.	170	2	58	114	1	11	—	—	tak	Szkoła	349
11	Karwina IV.	106	30	8	128	1	10	—	—	—	Przedszkole	742
12	Karwina V.	223	33	57	199	1	22	tak	3	—	Dom Proletarijusz	407
13	Karwina VI.	216	38	—	254	1	12	—	—	—	P. Tomiczka	962
14	Lutynia Niem.	138	—	14	124	1	16	—	—	—	Szkoła	200
15	Lutynia Pol.	154	45	10	189	1	23	—	—	—	Przedszkole	153
16	Łazy I.	136	77	9	204	1	12	—	—	—	—	—
17	Łazy II.	92	20	10	102	1	12	tak	4	—	—	—
18	Łąki	160	11	12	159	1	9	tak	6	tak	Szkoła	300
19	Marklowice Dol.	71	14	5	80	1	8	—	—	—	—	160
20	Olbrachcice	120	—	16	104	1	14	—	—	—	—	139
21	Orłowa I.	223	15	13	225	1	12	—	—	—	—	—
22	Orłowa II.	61	7	3	65	1	7	—	—	—	—	—
23	Ostrawa Śl.	112	10	37	85	1	8	—	—	tak	Bursa	248
24	Pietwałd	37	2	3	36	1	12	—	—	—	Prywatny	54
25	Piotrowice	91	3	14	80	1	13	—	—	—	—	—
26	Poręba	117	9	16	110	1	12	—	—	tak	Szkoła	382
27	Pudłów	90	8	6	92	1	16	tak	2	—	Gmina	414
28	Raj	47	6	—	53	1	16	—	—	—	Szkoła	110
29	Rychwałd	129	3	3	129	1	8	—	—	—	—	355
30	Skrzeczoń	143	11	9	145	1	20	—	—	—	Przedszkole	310
31	Stare Miasto	25	7	1	31	1	9	—	—	—	—	—
32	Stonawa	155	20	3	172	1	11	tak	3	tak	Szkoła	801
33	Sucha Dolna	84	8	5	87	1	11	—	—	—	Gospoda	228
34	Sucha Górna I.	97	34	3	128	1	8	—	—	—	Gmina	118
35	Sucha Górna II.	48	39	1	86	1	15	—	—	—	Gospoda	218
36	Sucha Górna III.	90	15	3	102	1	8	tak	—	—	—	185
37	Sucha Średnia I.	146	—	6	140	1	17	—	—	—	—	—
38	Sucha Średnia II.	47	6	4	49	1	8	—	—	—	—	—
39	Szonymiel Bogumin	79	6	4	81	1	9	—	—	tak	Szkoła	203
40	Wierzniewice	72	2	7	67	1	10	—	—	—	Gospoda	90
41	Zabłocie	65	7	9	63	1	8	—	—	—	—	153
42	Zawada	69	7	5	71	1	11	—	—	—	—	215
Razem		4676	618	411	4883	43	507	7	20	31		9495

Zestawienie

1	Powiat cieszyński	3095	317	201	3211	46	290	3	8	34		5514
2	Powiat frysztański	4676	618	411	4883	43	507	7	20	31		9495
Razem		7771	935	612	8094	89	797	10	28	65		15009

Objaśnienia: a) odczyty urządzone przez Koła, b) odczyty urządzone przez Kółka samokształceniowe.

Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji za rok 1935. frysztański.

Ilość tomów w bibliotece	Wypożycza się	Liczba czytelników	Liczba wypożyczo-nych dzieł	Liczba wypożyczo-nych tomów	Odczyty	Kółka amatorskie	Przedstawienia	Odczyty narodowe i inne	Zabawy, wycieczki i teatry	Kółka śpiewackie	Ilość czł. Kółka	Próby chóru	Ilość członków Zarządu w r. 1935
568	raz w tygodniu	66	869	901	8	tak	5	4	2	tak	40	raz w tygodniu	11
469	2 razy w tygodniu	87	2461	2487	3	—	—	4	4	—	30	—	13
48	2 razy w miesiącu	10	40	40	3	—	—	3	1	5	16	—	15
161	raz w tygodniu	18	119	142	2	—	—	1	2	4	40	—	16
591	—	47	995	1248	—	—	—	5	1	5	34	—	8
468	—	381	871	922	—	—	—	3	2	5	46	—	13
436	raz w tygodniu	72	289	1204	—	—	—	3	3	4	50	—	16
819	—	70	619	683	—	—	—	4	3	2	35	—	15
475	—	19	190	190	—	—	—	3	1	6	50	—	6
1028	—	32	798	812	—	—	—	4	1	3	63	—	20
250	—	102	1046	1046	5	—	—	3	2	3	46	—	13
182	—	57	394	464	5	—	—	5	2	6	35	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	40	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	75 ^{a)}	2 razy w tygodniu	12
335	raz w tygodniu	58	260	260	3	—	—	2	3	4	50	—	6
180	—	20	240	320	1	—	—	3	2	4	70 ^{b)}	—	6
172	—	70	465	465	—	—	—	3	3	3	24	raz w tygodniu	8
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	40	raz w tygodniu	12
266	raz w tygodniu	28	82	102	—	—	—	1	1	2	—	—	8
165	raz na 14 dni	34	32	40	—	—	—	2	3	1	44	raz w tygodniu	14
—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—	—	6
423	2 razy w tygodniu	43	653	687	23	—	—	2	—	4	30	dorywczo	8
448	raz w tygodniu	26	294	294	8	—	—	5	2	2	31	raz w tygodniu	9
132	raz na 14 dni	27	62	62	—	—	—	2	1	4	—	—	14
385	raz w tygodniu	62	295	328	12	—	—	2	3	2	20	dorywczo	6
345	—	48	986	1098	6	—	—	3	2	5	38	raz w tygodniu	12
904	raz w tygodniu	68	709	823	1	—	—	4	1	1	35	—	12
228	—	22	136	136	—	—	—	2	1	3	35	—	6
221	—	32	203	226	—	—	—	3	2	4	25	dorywczo	13
230	według potrzeby	12	68	72	1	—	—	1	1	3	96	2 razy w tygodniu	7
364	raz w tygodniu	30	63	126	—	—	—	2	1	4	46	raz w tygodniu	11
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	4	—	—	10
203	raz w tygodniu	30	215	215	—	—	—	3	1	2	40	raz w tygodniu	7
108	—	22	112	147	1	—	—	4	1	6	24	—	6
198	—	32	292	320	5	—	—	5	1	5	—	—	8
230	—	20	76	94	2	—	—	2	4	—	28	raz w tygodniu	10
11082	—	1745	13934	15954	74	37	115	79	141	34	1360	—	5

ogólne.

6492	1709	20046	21189	131	46	105	79	115	31	1051		384
11032	1745	13934	15954	74	37	115	79	141	34	1360		431
17524	3454	33980	37143	205	83	220	158	256	65	2411		815

^{a)} Chór mieszany liczy 120 członków, męski 30, ^{b)} Chór mieszany liczy 50 członków, męski 25, ^{c)} Chór mieszany liczy 42 członków, męski 28.

W skład poszczególnych prezydjiów Kół wchodzili:

1. **Błędowice Dolne I.** Rok założenia 1909, przewodn. Chmiel Karol, burmistrz, sekretarz Fiedor Jan, kier. szk., skarbnik Prymus Bernard, lustrator Czyż Franciszek, kontr. Centr. St. Sp., Sucha Dolna.
2. **Błędowice Dolne II.** Rok założenia 1924, przewodn. Toman Franciszek, dyr. szkoły wydz., sekretarz Folwarczny Adolf, nauczyciel, skarbnik Toman Franciszek, lustrator Czyż Franciszek, kontr. Centr. St. Sp., Sucha Dolna.
3. **Boconowice.** Rok założenia 1911, przewodniczący Szkandera Józef, rolnik, sekretarz Skulina Franciszek, skarbnik Zogata Jerzy, lustrator Paszek Rudolf, dyr. szk. wydz., Jabłonków.
4. **Bogumin Nowy.** Rok założenia 1905, przewodn. Kopciński Mieczysław, malarz pok., sekretarz Kocur Alfred, kier. szkoły, skarbnik Gałgonek Józef, kolejarz, lustrator Szmeja Leon, kier. biura M. Szk., Cz. Cieszyn.
5. **Bukowiec.** Rok założenia 1928, przewodniczący Polak Paweł, stolarz, sekretarz Doffkowa Maria, naucz., skarbnik Doffek Henryk, kier. szk., lustrator Badura Jan, naucz., Jabłonków.
6. **Bystrzyca n/O.** Rok założenia 1908, przewodniczący Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz., sekretarz Jochim Arnold, naucz., skarbnik Kozieł Jan, naucz. wydz., lustrator Szczepański Jan, kier. szk. w Oldrzychowicach.
7. **Cierlicko Dolne.** Rok założenia 1930, przewodniczący Chmiel Józef, burmistrz, sekretarz Kożusznikówna Karolina, naucz. przedszkola, skarbnik Farny Gustaw, lustrator Toman Franciszek, dyr. szk. wydz., Błędowice Dolne.
8. **Cierlicko Górne.** Rok założenia 1922, przewodniczący Fójcik Gustaw, sekretarz Gałuszkówna Elżbieta, skarbnik Klimoszek Jan, lustrator Toman Franciszek, dyr. szk. wydz., Błędowice Dolne.
9. **Cz. Cieszyn.** Rok założenia 1924, przewodniczący Waleczko Jarosław, redaktor, sekretarz Czyżówna Sydonja, naucz., skarbnik Sierosławski Jan, urzędnik, lustrator Szmeja Leon, kier. biura Macierzy Szkolnej.
10. **Darków.** Rok założenia 1912, przewodniczący Foltyn Franciszek, górnik, sekretarz Chlebiak Robert, naucz., skarbnik Słowik Jan, emer. górnik, lustrator Jerzy Rusnok, naucz. wydz. Karwina.
11. **Datynie Dolne.** Rok założenia 1908, przewodniczący Toman Karol, stolarz, sekretarz Chmiel Franciszek, kier. szk., skarbnik Maria Pastuszanka, naucz. przedszk., lustrator Jan Buchwałdek, nadsztygar, Szumbark.
12. **Dąbrowa.** Rok założenia 1910, przewodniczący Szewieczek Szczepan, sztygar, sekretarz Popek Robert, górnik, skarbnik Kożusznik Fryderyk, lustrator Badura Józef, prof. gimn., Orłowa.
13. **Dzieńmorowice.** Rok założenia 1907, przewodniczący Kubatko Leon, kier. szkoły, sekretarz Wilczek Bolesław, rolnik, skarbnik Błanik Karol, lustrator Wojtek Jan, kier. szk., Polska Lutynia.
14. **Frysztat I.** Rok założenia 1908, przewodniczący Jan Maultz, naucz. wydz., sekretarz Józefa Pryszczówna, naucz. przedszkola,

skrabnik Pawliczek Franciszek, dyr. Banku Roln. Rob., lustrator Józef Ostafin, kier. szk., Dąbrowa.

15. **Frysztat II.** Rok założenia 1926, przewodn. Pośpiech Adolf, piekarz, sekretarz Woźnicówna Anna, skarbnik Wujcik Ludwik, lustrator Ogrocki Gabriel, sekr. Wzajemnej Pomocy, Frysztat.

16. **Gnojnik.** Rok założenia 1929, przewodniczący Stonawski Józef, rolnik, sekretarz Duława Rudolf, rolnik, skarbnik Kowalczyk Ludwik, urzędnik, lustrator Waleczko Jarosław, redaktor, Czeski Cieszyn.

17. **Grodziszcz.** Rok założenia 1925, przewodn. Filipiec Alojzy, naucz., sekretarz Szlauerówna Helena, naucz., skarbnik Szczyrba Jan, lustrator Franek Franciszek, kier. szk. w G. Cierlicku.

18. **Gródek.** Rok założenia 1922, przewodniczący Pilch Adam, sekretarz Heczko Jan, kier. szk., skarbnik Heczko Paweł, emer. kier. szk., lustrator Paszek Rudolf, dyr. szk. wydz. Jabłonków.

19. **Gruszów.** Rok założenia 1908, przewodniczący Powroźnik Józef, sekretarz Wojtyła Teofil, kier. szkoły, skarbnik Mikołajek Jerzy, naucz., lustrator Burian Wiktor, prof. gimn., Orłowa.

20. **Guty.** Rok założenia 1923, przewodniczący Szczuka Jan, kier. szkoły, sekretarz Jan Kula, skarbnik Sikora Jerzy, lustrator Jan Kantor, kier. szk., Oldrzychowice.

21. **Jabłonków.** Rok założenia 1923, przewodniczący Rudolf Paszek, dyr. szkoły wydz., sekretarz Fryderyk Jeżowicz, naucz., skarbnik Jan Badura, naucz., lustrator Józef Franek, kier. szk. w Bukowcu.

22. **Karpętna.** Rok założenia 1922, przewodniczący Adam Mrózek, naucz., sekretarz Rudolf Juranek, skarbnik Rudolf Sikora, lustrator Leon Szmeja, kier. biura M. Szk. w Cz. Cieszynie.

23. **Karwina I.** Rok założenia 1908. Przewodniczący Piechaczek Józef, kier. szkoły, sekretarz Franciszek Kwiczala, skarbnik Jan Stokłosiński, lustrator Józef Folwarczny, prof. gimn., Orłowa.

24. **Karwina II.** Rok założenia 1908, przewodniczący Bonczek Leonard, naucz. wydz., sekretarz Symbol Karol, sztygar, skarbnik Suchanek Stanisław, górnik, lustrator Teodor Guziur, kier. szkoły, Karwina.

25. **Karwina III.** Rok założenia 1918, przewodniczący Czechowicz Franciszek, sztygar, sekretarz Kubienka Ernest, urzędnik, skarbnik Mosio Stanisław, lustrator Badura Józef, prof. gimn., Orłowa.

26. **Karwina IV.** Rok założenia 1922, przewodniczący Michalik Henryk, kier. szkoły, sekretarz Michejda Karol, naucz., skarbnik Gąsior Józef, ślusarz, lustrator Badura Józef, prof. gimn., Orłowa.

27. **Karwina V.** Rok założenia 1922, przewodniczący Szarowski Józef, sekretarz Świder Leon, skarbnik Łukosz Fryderyk, lustrator Drózd Alojzy, prof. gimn., Orłowa.

28. **Karwina VI.** Rok założenia 1923, przewodniczący Niezgoda Karol, górnik, sekretarz Świętek Józef, naucz., skarbnik Włosok Józef, sztygar, lustrator Guziur Teodor, kier. szk., Karwina.

29. **Kocobędz.** Rok założenia 1923, przewodniczący Poncza Józef, rolnik, sekretarz Zagóra Karol, kier. szk., skarbnik Kiswa Karol, lustrator Szmeja Leon, kierownik biura M. Szk., Cz. Cieszyn.

30. **Kojkowice.** Rok założenia 1931, przewodniczący Kajzar Paweł, rolnik sekretarz Paweł Gajdzica, kier. szkoły, skarbnik Józef Przeczek, chałupnik, lustrator Adam Kubala, dyr. szkoły wydz., Trzyniec.

31. **Końska I.** Rok założenia 1908, przewodniczący Sikora Paweł, nauczyciel, sekretarz Konieczna Anna, nauczycielka, skarbnik Stec Franciszek, mistrz krawiecki, lustrator Berger Karol, dyr. szkoły wydz., Cz. Cieszyn.

32. **Końska II.** Rok założenia 1932, przewodniczący Mohyla Wiktor, sekretarz Farna Helena, skarbnik Kozok Jan, lustrator Berger Karol, dyr. szkoły wydz., Cz. Cieszyn.

33. **Koszarzyska.** Rok założenia 1928, przewodniczący Heczko Paweł, naczelnik gminy, sekretarz Matusik Józef, naucz., skarbnik Zuczek Gustaw, kier. szkoły, lustrator Morcinek Jan, kier. szkoły w Milikowie.

34. **Leszna Dolna.** Rok założenia 1922, przewodniczący Jan Jaś, rolnik, sekretarz Jerzy Tomoszek, kier. szk., skarbnik Adam Martynek, lustrator Piotr Kornuta, Trzyniec.

35. **Ligotka Kameralna.** Rok założenia 1926, przewodn. Ks. Jan Unucka, pastor, sekretarz Jan Lanc, naucz., skarbnik Ewa Lasocianka, naucz. przedszkola, lustrator Jan Szalbot, kier. szkoły, Smiłowice.

36. **Lutynia Niemiecka.** Rok założenia 1911, przewodn. Rudolf Pastuszek, kolejarz, sekretarz Pasz Władysław, naucz., skarbnik Woska Szczepan, lustrator Alojzy Drózd, prof. gimn., Orłowa.

37. **Lutynia Polska.** Rok założenia 1913, przewodniczący Woska Franciszek, sekretarz Bystroń Ferdynand, skarbnik Kudziełka Albin, lustrator Folwarczny Rudolf, prof. gimn., Orłowa.

38. **Łazy I.** Rok założenia 1909, przewodniczący Pasz Józef, sztygar, sekretarz Rzyman Józef, naucz. wydz., skarbnik Rozbrój Robert, górnik, lustrator Motyka Stanisław, prof. gimn., Orłowa.

39. **Łazy II.** Rok założenia 1911, przewodniczący Klimoszek Adolf, sekretarz Piegza Karol, naucz. wydz., skarbnik Chwałoś Franciszek, koksiarz, lustrator Motyka Stanisław prof. gimn., Orłowa.

40. **Łąki n/Olzą.** Rok założenia 1912, przewodniczący Gattnar Alojzy, rolnik, sekretarz Chlebiak Robert, naucz., skarbnik Kokotek Józef, naucz., lustrator Rusnok Jerzy, naucz., Karwina.

41. **Łomna Dolna.** Rok założenia 1931, przewodniczący Sikora Jerzy, chałupnik, sekretarz Pniok Karol, kier. szkoły, skarbnik Szkandera Jerzy rolnik, lustrator Lipka Paweł, kier. szk., Piosek.

42. **Łomna Górna.** Rok założenia 1933, przewodn. Józef Sikora, nacz. gminy, sekretarz Wilhelm Mocek, naucz., skarbnik Jan Sikora, lustrator Edward Potysz, urzędnik, Cz. Cieszyn.

43. **Łyżbice.** Rok założenia 1922, przewodniczący Jan Sikora, właśc. młyna, sekretarz Paweł Gojniczek, kier. szkoły, skarbnik Helena Gabrysiówna, naucz. przedszkola, lustrator Jan Ciemała, burmistrz, Wędrynia.

44. **Markłowice Dolne.** Rok założenia 1908, przewodniczący Mo-linek Teofil, kier. szkoły, sekretarz Adamecki Alojzy, rolnik, skarbnik

nik Sikora Franciszek, górnik, lustrator Marosz Karol, nauczyciel wydz., Frysztat.

45. **Milików.** Rok założenia 1928, przewodniczący Szkandera Jan, rolnik, sekretarz Kocur Ludwik, skarbnik Morcinek Jan, kier. szk., lustrator Zientek Jan, kier. szk. w Karwinie.

46. **Mistrzowice-Koniaków.** Rok założenia 1934, przewodniczący Cięciała Sobiesław, sekretarz Faja Henryk, urzędnik, skarbnik Żyła Józef, kowal, lustrator Potysz Edward, urzędnik, Cz. Cieszyn.

47. **Mosty przy Cz. Cieszynie.** Rok założenia 1936, przewodniczący Tesarczyk Hubert, kier. szkoły, sekretarz Szewieczek Augustyn, skarbnik Szewieczek Piotr, lustrator Szmaja Leon, kier. biura M. Szk., Cz. Cieszyn.

48. **Mosty przy Jabłonkowie.** Rok założenia 1926, przewodniczący Szotkowski Franciszek, sekretarz Malik Karol, naucz., skarbnik Trombik Jerzy, naucz., lustrator Lipka Paweł, kier. szk., Piosek.

49. **Nawsie I.** Rok założenia 1908, przewodniczący Łaboj Paweł, naucz., sekretarz Ks. Krzywoń Karol, pastor, skarbnik Zientek Jan, emer. naucz., lustrator Rudolf Paszek, dyr. szkoły wydziałowej w Jabłonkowie.

50. **Nawsie II.** Rok założenia 1931, przewodniczący Stonawski Jan, gospodźki, sekretarz Janiczek Jan, rolnik, skarbnik Dorda Jerzy, rolnik, lustrator Szymonik Franciszek, naucz., Trzyniec.

51. **Nawsie III.** Rok założenia 1931, przewodniczący Paweł Sikora, sekretarz Adam Pytlik, skarbnik Adam Szmek, lustrator Franciszek Szymonik, naucz. wydz., Trzyniec.

52. **Niebory.** Rok założenia 1924, przewodniczący Niedoba Adam, rolnik, sekretarz Morcinek Jerzy, naucz., Molin Jan, chałupnik, lustrator Potysz Edward, urzędnik, Cz. Cieszyn.

53. **Nydek.** Rok założenia 1922, przewodniczący Raszka Jan, kier. szkoły, sekretarz Rychlik Tadeusz, skarbnik Wójcik Rudolf, naucz., lustrator Zientek Jan, kier. szkoły Nawsie.

54. **Olbrachcice.** Rok założenia 1914, przewodniczący Rojek Franciszek, kier. szkoły, sekretarz Jan Recman, skarbnik Kalisz Franciszek, lustrator Jeżowicz Franciszek, kier. szkoły, Stonawa.

55. **Oldrzychowice.** Rok założenia 1923, przewodniczący Puśtówka Paweł, naucz., sekretarz Haltow Jan, urzędnik, skarbnik Haltof Jan, stolarz, lustrator Budnik Rudolf, dyr. szkoły wydz., Bystrzyca.

56. **Orłowa I.** Rok założenia 1908, przewodniczący Rudolf Folwarczny, prof. gimn., sekretarz Józef Folwarczny, prof. gimn., skarbnik Jan Folwarczny, prof. gimn., lustrator Ks. Karol Trombik, prof. gimn., Orłowa.

57. **Orłowa II.** Rok założenia 1925, przewodniczący Sarganek Paweł, sekretarz Pastuszkówna Milada, skarbnik Bystron Karol, lustrator Trombik Karol, prof. gimn., Orłowa.

58. **Śląska Ostrawa.** Rok założenia 1908, przewodniczący Józef Wilczyński, sekretarz Chodacki Antoni, skarbnik Kunzowa Gabrijela, lustrator Siwek Karol, kier. szk. Mar. Góry.

59. **Pietwałd.** Rok założenia 1930, przewodniczący Olszowy Woj-

ciech, sekretarz Rzyman Józef, skarbnik Hernas Engelbert, lustrator Polak Karol, kier. szkoły, Poręba.

60. **Piosek.** Rok założenia 1923, przewodniczący Pyszko Adam, rolnik, sekretarz Santarius Teofil, naucz., skarbnik Krzyżanek Adam, cieśla, lustrator Badura Jan, naucz. wydz., Jabłonków.

61. **Piosek-Baginieć.** Rok założenia 1931, przewodniczący Martynek Jerzy, sekretarz Krężelok Adam, skarbnik Jochymek Józef, lustrator Lipka Paweł, kier. szkoły, Piosek.

62. **Piotrowice.** Rok założenia 1925, przewodniczący Sobociński Emil, sekretarz Piechaczek Franciszek, skarbnik Gawelczyk Jan, lustrator Marosz Karol, naucz. wydz., Frysztat.

63. **Poręba.** Rok założenia 1908, przewodniczący Urbańczyk Henryk, nadsztygar, sekretarz Polak Karol, kier. szkoły, skarbnik Szuścik Maksymilian, kier. filji Centr. St. Spoż., lustrator Piegza Karol, naucz. wydz., Łazy.

64. **Pudłów.** Rok założenia 1908, przewodniczący Raiski Józef, urzędnik, sekretarz Ondrzejek Józef, skarbnik Franciszek Szymeczek, lustrator Szmeja Leon, kier. biura M. Szk. w Cz. Cieszyńskie.

65. **Raj.** Rok założenia 1924, przewodniczący Polok Józef, chałupnik, sekretarz Owczarzy Józef, skarbnik Kunz Karol, lustrator Ogrocki Gabriel, sekretarz Wzajemnej Pomocy, Frysztat.

66. **Ropica.** Rok założenia 1909, przewodniczący Michalik Jan, naucz., sekretarz Zawadzki Alojzy, skarbnik Głos Alojzy, lustrator Berger Karol, dyr. szkoły wydz., Cz. Cieszyń.

67. **Rychwałd.** Rok założenia 1908, przewodniczący Janeczko Gabriel, rolnik, sekretarz Siwek Rudolf, kier. szkoły, skarbnik Dostał Walenty, lustrator Polak Karol, kier. szkoły, Poręba.

68. **Rzeka.** Rok założenia 1926, przewodniczący Kisza Jerzy, chałupnik, sekretarz Samiec Jerzy, kier. szkoły, skarbnik Fójcik Jan, chałupnik, lustrator Szalbot Jan, kier. szk. w Śmiłowicach.

69. **Sibica.** Rok założenia 1924, przewodniczący Molin Karol, naucz., sekretarz Karch Jerzy, skarbnik Macurowa Zuzanna, lustrator Szmeja Leon, kier. biura M. Szk.

70. **Skrzeczoń.** Rok założenia 1909, przewodniczący Krzystek Józef, sekretarz Jan Zyder, kier. szkoły, skarbnik Klos Wilhelm, lustrator Jan Wojtek, kier. szkoły, Polska Lutynia.

71. **Stanisławice.** Rok założenia 1928, przewodn. Józef Putniorz, sekretarz Stebel Józef, kier. szkoły, skarbnik Edward Kula, lustrator Franciszek Franek, kier. szkoły, Cierlicko Górne.

72. **Stare Miasto.** Rok założenia 1929, przewodniczący Wojnar Rudolf, kier. szkoły, sekretarz Trzaskalikówna Anna, naucz. przed-szkola, skarbnik Rusok Jakób, górnik, lustrator Marosz Karol, naucz., Frysztat.

73. **Stonawa.** Rok założenia 1910, przewodniczący Franciszek Jeżowicz, kier. szk., sekretarz Karol Tomiczek, naucz., skarbnik Ryba Antoni, nadsztygar, lustrator Rojek Franciszek, kierownik szkoły, Olbrachcice.

74. **Sucha Dolna.** Rok założenia 1913, przewodniczący Czyż Franciszek, kontr. Centr. Stow. Spoż., sekretarz Dzik Teodor, prof.

gimn., skarbnik Kubeczka Jan, chałupnik, lustrator Buchwałdek Jan, nadsztygar, Szumbark.

75. **Sucha Górna I.** Rok założenia 1913, przewodniczący Sznapka Alojzy, naucz. wydz., sekretarz Trzaskalik Henryk, skarbnik Olszok Franciszek, lustrator Piprek Rudolf, nadsztygar, Łazy.

76. **Sucha Górna II.** Rok założenia 1913, przewodniczący Toboła Rudolf, sekretarz Wrubel Jan, skarbnik Gałuszka Piotr, lustrator Dziadura Karol, nadsztygar, Sucha Górna.

77. **Sucha Górna III.** Rok założenia 1913, przewodniczący Macura Karol, sekretarz Michejda Adolf, skarbnik Wałoszek Józef, lustrator Dziadura Karol, nadsztygar, Sucha Górna.

78. **Sucha Średnia I.** Rok założenia 1910, przewodniczący Chmiel Jan, chałupnik, sekretarz Poncza Karol, naucz., skarbnik Pawlas Józef, chałupnik, lustrator Dziadura Karol, nadsztygar, G. Sucha.

79. **Sucha Średnia II.** Rok założenia 1913, przewodniczący Kozusznik Paweł, dozorca, sekretarz Folwarczyński Józef, prof. gimn., skarbnik Michalik Józef, górnik.

80. **Śmitowice.** Rok założenia 1924, przewodniczący Jerzy Zienetek, sekretarz Jerzy Niedoba, skarbnik Sztefek Paweł, lustrator Potysz Edward, urzędnik, Cz. Cieszyn.

81. **Strzycieź.** Rok założenia 1926, przewodniczący Szkuta Paweł, chałupnik, sekretarz Gajdaczek Paweł, skarbnik Welchowski Jan, lustrator Potysz Edward, urzędnik, Cz. Cieszyn.

82. **Szonychei.** Rok założenia 1922, przewodniczący Pszczółka Paweł, kier. szkoły, sekretarz Strzybny Józef, skarbnik Brzeźniak Franciszek (młodszy), lustrator Szmeja Leon, kier. biura M. Szk. w Cz. Cieszynie.

83. **Szumbark.** Rok założenia 1911, przewodniczący Kocur Jan, sekretarz Jurczek Józef, naucz., skarbnik Jan Buchwałdek, nadsztygar, lustrator Karol Kubeczka, naucz., Łazy.

84. **Trzanowice.** Rok założenia 1924, przewodniczący Lasota Jan, kier. szkoły, sekretarz Bonczek Henryk, naucz., skarbnik Bonczek Henryk, naucz., lustrator Wachtarczyk Józef, nauczyciel, Żuków Dolny.

85. **Trzyniec.** Rok założenia 1922, przewodniczący Jan Pszczółka, właśc. stolarni, sekretarz Józef Prymus, skarbnik Żyła Emil, naucz., lustrator Piotr Kornuta, Trzyniec.

86. **Wędrynia.** Rok założenia 1907, przewodniczący Cymorek Paweł, kier. księgarni Macierzy Szkolnej, sekretarz Wałach Józef, buchalter, skarbnik Dziadek Karol, naucz., lustrator Gojniczek Paweł, kier. szkoły w Łyżbicach.

87. **Wierzniowice.** Rok założenia 1911, przewodniczący Duda Stefan, sekretarz Mierzwa Józef, nauczyciel, skarbnik Rusek Józef, lustrator Bajger Rafał, naucz. wydz., Frysztat.

88. **Zabłocie.** Rok założenia 1924, przewodn. Szindler Adolf, sekretarz Russek Józef, skarbnik Szymurda Franciszek, lustrator Szmeja Leon, kier. biura Macierzy Szkolnej w Cz. Cieszynie.

89. **Zawada.** Rok założenia 1923, przewodn. Kondziołka Adolf, rolnik, sekretarz Wojaczek Józef, kier. szkoły, skarbnik Wojaczek Józef, kier. szkoły, lustrator Urbańczyk Jan, kier. szk., Piotrowice.

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 1/IV 1935 — 31/III 1936.
Powiat cz. cieszyński.

46

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	D o c h o d y					R o z c h o d y					
		Gotówka kasowa z dniem 1/IV 1935	Wkłady członkowskie	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody	Razem	Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Wydatki administr. i inne rozchody	Razem	Wpłata do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa z dniem 31/III 1936
		Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
1	Bładowice D. I.	38'40	705'—	5 698'25	1.671'50	8.113'15	3.438'20	3 772'70	361'25	7 572'15	429'70	111'30
2	Bładowice D. II.	367'05	765'—	3.597'80	194'—	4.923'85	2.527'85	1.083'10	274'—	3.884'95	338'70	700'20
3	Boconowice . .	82'—	265'—	1 028'—	87'—	1.462'—	776'—	76'—	180'20	1.032'20	320'—	109'80
4	Bukowiec . . .	183'55	110'—	1 083'20	1 589'55	2.966'30	704'40	80'55	189'15	974'10	190'—	1.802'20
5	Bystrzyca n/Ol.	235'75	390'—	11.061'25	456'—	12.143'—	5.911'10	3.551'20	1.263'95	10.726'25	1 414'75	2'—
6	Cierlicko Dol.	1.310'40	60'—	1.066'15	90'—	2.526'55	79'05	220'60	588'50	888'15	802'95	835'45
7	Cierlicko Górne	711'80	357'—	4 421'90	934'35	6.434'05	2 135'55	870'—	1.289'30	4 294'85	1.150'—	989'20
8	Czeski Cieszyn.	1.271'35	1.102'—	2.766'70	99'10	5.239'15	1.690'20	1.200'—	213'10	3.103'30	1.340'80	795'05
9	Datynie Dolne .	82'25	250'—	665'60	125'95	1.123'80	480'60	358'50	221'—	1.060'10	30'—	33'70
10	Gnojnik . . .	1.761'70	401'—	301'50	1.957'45	4 421'65	238'80	141'—	515'55	895'35	1.479'45	2.046'85
11	Grodziszcz . .	129'45	190'—	662'30	62'90	1.044'65	334'60	21'50	675'90	1.032'—	10'—	2'65
12	Gródek . . .	155'15	319'—	458'50	246'60	1.179'25	13'25	530'10	504'60	1.047'95	7'—	124'30
13	Guty . . .	3'—	25'—	4.553'—	635'—	5 216'—	3.140'15	1.283'50	716'25	5.139'90	—	76'10
14	Jabłonków . .	1.100'10	830'—	2.282'45	237'—	4.449'55	1.643'80	20'—	756'40	2.600'20	1.382'30	467'05
15	Karpętna . . .	—	165'—	—	65'50	230'50	—	—	29'—	29'—	106'50	95'—
16	Kocobędz . . .	162'30	309'—	1 878'10	120'05	2.469'45	1.716'55	110'—	311'40	2.137'95	256'—	75'50
17	Kojkowice . . .	278'20	146'—	—	956'—	1.380'20	—	150'—	491'55	641'55	200'—	538'65
18	Końska I. . .	753'35	1.067'—	2 651'90	429'60	4.901'85	1 768'25	600'—	219'80	2 588'05	1.620'—	693'70
19	Końska II. . .	797'45	330'—	1.555'40	1.566'85	4 249'70	999'90	2.016'80	867'55	3.884'25	200'—	165'45
20	Koszarzyska . .	75'—	75'—	—	52'—	202'—	—	—	—	—	—	202'—
21	Leszna Dolna .	1 785'60	525'—	—	340'80	2.651'40	—	303'05	358'50	661'55	1.409'30	580'55
22	Ligotka Kam. .	—	363'—	702'15	459'—	1.524'15	117'—	718'50	207'50	1.043'—	455'10	26'05
23	Łomna Dol. . .	133'—	235'—	299'—	34'—	701'—	298'25	57'75	65'10	421'10	69'—	210'90
24	Łomna Górna .	110'—	20'—	—	—	130'—	—	—	63'—	63'—	—	67'—
25	Łyżbice . . .	131'45	108'—	684'40	101'50	1.025'35	265'80	478'30	35'40	779'50	42'—	203'85
26	Milików . . .	—	60'—	—	50'—	110'—	—	—	10'—	10'—	75'—	25'—
27	Mistrzowice-Koninków	225'15	132'—	3.577'45	66'—	4 000'60	2.239'95	—	14'—	2.253'95	86'—	1.660'65
28	Mosty p. Ciesz.	—	480'—	1.864'85	242'50	2 587'35	1.129'15	394'20	249'60	1.772'95	723'—	91'40
29	Mosty p. Jabł. .	2.286'—	295'—	944'45	4.813'75	8.339'20	78'—	537'45	3.635'05	4.250'50	1.802'20	2.286'50
30	Nawsie I. . .	566'75	522'50	234'—	1.652'30	2.975'55	47'70	1.100'—	341'50	1.480'20	1.258'15	228'20
31	Nawsie II. . .	836'60	230'—	663'50	2.327'80	4 057'90	352'75	2.618'50	100'25	3.071'50	—	986'40
32	Nawsie III. . .	412'—	196'—	165'05	130'—	903'05	—	—	154'50	154'50	300'—	448'55
33	Niebory . . .	177'60	220'—	871'40	24'—	1.293'—	418'50	483'50	56'15	958'15	49'—	285'85
34	Nydek . . .	3.559'10	255'—	585'10	153'50	4.552'70	248'60	3 000'—	341'50	3.590'10	189'—	773'60
35	Oldrzychowice .	122'50	862'—	205'—	286'55	1.476'05	148'60	—	316'—	464'60	615'—	396'45
36	Piosek . . .	270'80	173'—	667'50	175'—	1.286'30	107'20	50'—	360'30	517'50	303'—	465'80
37	Piosek-Baginieć	265'25	135'—	140'—	40'15	580'40	38'30	30'—	90'10	158'40	142'85	279'15
38	Repica . . .	162'50	695'—	425'—	3.770'75	5.053'25	230'70	2.010'85	915'75	3.157'30	580'25	1.315'70
39	Rzeka . . .	1.148'50	210'—	88'—	—	1.446'50	143'50	—	38'—	181'50	200'—	1.065'—
40	Sibica . . .	1.399'30	790'—	935'—	145'55	3.269'85	592'05	822'10	41'05	1.455'20	500'—	1.314'65
41	Stanisławice . .	232'45	—	—	—	232'45	—	—	—	—	—	232'45
42	Szumbark . . .	380'40	335'—	5.905'10	2.588'20	9.208'70	2.956'85	3.053'50	1.732'35	7.742'70	1.455'40	10'60
43	Śmiłówek . . .	1.283'15	594'—	1.662'50	78'60	3.618'25	1 204'65	—	127'70	1.332'35	519'05	1.766'85
44	Trzanowice . .	2.102'10	12'—	315'—	161'55	2.590'65	260'90	150'50	413'75	825'15	270'—	1 495'50
45	Trzycieć . . .	687'10	390'—	1.624'20	475'35	3 176'65	685'55	100'—	849'60	1.635'15	1 020'—	521'50
46	Trzyniec . . .	7.039'15	902'—	1 268'55	3.279'80	12.489'50	113'80	5.500'—	3.440'30	9.054'10	156'—	3.279'40
47	Wędrynia . . .	626'65	949'—	4.740'75	272'25	6.588'65	1 835'80	247'50	290'50	2 373'80	3.604'—	610'85
48	Żuków Dolny .	7'50	265'—	1.838'40	471'40	2.582'30	1.247'60	352'20	125'90	1.725'70	571'—	285'60
49	Żuków Górny .	69'60	405'—	305'50	494'—	1.274'10	202'20	50'—	532'60	784'80	389'—	100'30
50	Żywocice . . .	377'70	350'—	653'50	69'—	1.450'20	454'20	159'—	103'80	717'—	220'—	513'20
Razem . .		35 896'15	18.569'50	77 097'35	34 288'70	165 851'70	43 015'85	38 482'45	24.678'20	106.176'50	28.281'55	31.393'65

47

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 1/IV 1935 — 31/III 1936.
Powiat frysztański.

Lp. bieżąca	Siedziba Koła	Dochody					Rozchody					
		Gotówka kasowa z dniem 1/IV 1935	Wkładki członkowskie	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody	Razem	Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Wydatki administ. i inne rozchody	Razem	Wpłata do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa z dniem 31/III 36
		Kż	Kż	* Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
1	Bogumin Nowy	1.769'70	928'—	3.024'—	7.299'95	13.021'65	2.925'70	5.210'—	2.900'70	11.036'40	1.566'—	419'25
2	Darków . . .	3.199'60	182'—	1.070'70	102'85	4.555'15	—	398'50	322'60	721'10	803'40	3.030'65
3	Dąbrowa . . .	1.567'75	930'—	5.992'25	1.003'60	9.498'60	4.584'20	1.324'35	1.445'90	7.354'45	1.000'—	1.139'15
4	Dzieńmorowice .	1.103'—	244'—	4.169'50	102'70	5.619'20	2.773'30	394'—	1.171'60	4.338'90	900'—	380'30
5	Frysztat I. . .	3.271'80	1.075'—	14.002'30	926'75	19.276'85	12.302'25	582'30	486'50	13.371'05	3.179'20	2.725'60
6	Frysztat II. . .	731'30	130'—	3.463'90	859'80	5.185'—	3.096'30	867'05	56'10	4.019'45	300'—	865'55
7	Gruszów . . .	577'—	842'—	4.204'25	829'—	6.452'25	3.426'35	1.091'70	934'10	5.452'15	530'—	470'10
8	Karwina I. . .	557'25	449'—	5.970'—	109'—	7.076'25	4.816'55	839'45	396'10	6.052'10	599'—	425'15
9	Karwina II. . .	362'80	335'—	922'75	3.035'75	4.656'30	528'90	1.821'75	1.849'60	4.200'25	—	456'05
10	Karwina III. . .	205'85	914'—	4.941'60	905'05	6.966'50	3.680'65	1.116'80	594'—	4.391'45	2.135'—	440'05
11	Karwina IV. . .	1.859'95	417'—	2.606'35	3.14'55	5.197'85	1.668'75	915'60	463'50	3.047'85	1.674'85	475'90
12	Karwina V. . .	248'—	848'—	5.828'55	780'95	7.705'50	4.126'85	812'80	1.209'80	6.149'45	429'—	1.127'05
13	Karwina VI. . .	568'—	720'—	1.911'25	24'—	3.223'25	1.621'05	440'50	319'85	2.381'40	633'—	208'85
14	Lutynia Niem. .	173'05	813'—	5.683'25	2.084'95	8.754'25	3.239'65	200'—	3.000'60	6.440'25	2.314'—	—
15	Lutynia Polska	450'60	712'—	16.762'95	4.743'25	22.668'80	13.097'20	4.776'10	677'75	18.551'05	1.020'—	3.097'75
16	Łazy I. . . .	1.379'55	1.423'—	3.615'95	1.337'75	7.755'35	3.173'65	600'—	613'30	4.386'95	1.227'45	2.140'95

17	Łazy II. . . .	688'85	692'—	4.551'95	1.128'50	7.061'30	3.912'25	972'10	970'30	5.854'65	616'45	590'20
18	Łąki	252'55	715'—	1.264'—	2.038'25	4.269'80	1.164'85	1.986'50	612'35	3.763'70	397'—	109'10
19	Markłowice Dol.	400'10	257'—	3.020'55	1.549'10	5.226'75	1.806'70	851'45	1.493'90	4.152'05	500'—	574'70
20	Olbrachcice . .	37'30	1.069'—	4.354'90	4.147'70	9.608'90	3.249'75	2.400'35	242'—	5.892'10	311'10	3.405'70
21	Orłowa I. . . .	10.196'35	1.855'—	17.664'90	6.410'85	36.127'10	9.598'20	5.781'10	2.347'30	17.726'60	10.092'15	8.308'35
22	Orłowa II. . . .	1.487'70	475'—	2.376'—	2.391'95	6.730'65	970'90	2.023'95	658'—	3.652'85	1.627'40	1.450'40
23	Ostrawa Śl. . .	2.371'20	375'—	762'—	363'60	3.871'80	—	1.490'—	420'85	1.910'85	863'—	1.097'95
24	Pietwałd . . .	1.065'65	320'—	268'—	77'70	1.731'35	—	—	1.082'40	1.082'40	116'—	532'95
25	Piotrowice . .	985'75	300'—	3.707'85	942'55	5.936'15	3.633'20	1.031'80	431'25	5.096'25	52'—	787'90
26	Poręba	2.822'40	760'—	2.339'60	2.082'75	8.064'75	2.070'35	512'60	2.732'80	5.315'75	566'85	2.122'15
27	Pudłów	808'35	685'—	2.864'30	210'20	4.657'85	2.113'50	90'—	274'70	2.478'20	941'60	1.238'05
28	Raj	420'75	320'—	5.200'15	830'—	6.770'90	3.466'—	2.587'50	175'40	6.228'90	496'60	45'40
29	Rychwałd . . .	492'80	315'—	5.458'95	1.644'50	7.911'25	3.810'90	—	2.790'05	6.600'95	1.224'90	85'40
30	Skrzeczoń . . .	1.617'70	1.335'—	8.241'35	1.588'75	12.782'80	6.378'30	3.669'70	1.140'—	11.188'—	1.404'75	190'05
31	Stare Miasto . .	275'70	125'—	3.531'—	332'20	4.263'90	2.669'75	521'50	263'75	3.455'—	—	808'90
32	Stonawa	2.708'95	341'—	1.003'—	2.471'—	6.523'95	575'—	2.626'45	825'90	4.027'35	2.000'—	496'60
33	Sucha Dolna . .	2.815'25	800'—	614'10	2.383'20	6.612'55	—	1.701'95	296'70	1.998'65	2'825'—	1.788'90
34	Sucha Górna I. .	255'80	920'—	1.153'50	276'50	2.605'80	778'40	743'85	165'—	1.687'25	500'—	418'55
35	Sucha Górna II. .	156'40	454'—	244'50	588'60	1.443'50	99'50	60'—	346'60	506'10	465'—	472'40
36	Sucha Górna III. .	103'10	483'—	31'—	2.279'55	2.806'65	69'—	180'—	206'55	455'55	4'—	2.437'10
37	Sucha Średnia I. .	3.778'75	1.195'—	5.901'50	1.274'70	12.149'95	3.401'95	1.556'25	911'20	5.869'40	2.639'20	3.641'35
38	Sucha Średnia II. .	1.627'40	385'—	782'75	403'30	3.198'45	367'50	504'10	149'55	1.021'15	532'90	1.644'40
39	Szonychel- Bogumin	—	611'—	5.982'75	12.234'80	18.828'55	2.900'40	2.818'20	12.663'90	18.382'50	—	446'05
40	Wierzniowice . .	8.039'30	158'—	5.218'65	602'25	14.018'20	2.908'10	330'70	636'50	3.875'30	1.500'—	8.642'90
41	Zabłocie	1.313'25	407'—	523'—	142'75	2.386'—	261'40	150'—	778'75	1.190'15	952'—	243'85
42	Zawada	23'40	50'—	4.054'60	760'45	4.888'45	2.971'30	711'05	744'30	4.426'65	—	461'80
Razem .		62.859'95	27.355'—	175.283'50	72.615'60	338.114'05	124.238'55	55.692'—	49.802'—	229.732'55	48.938'05	59.443'45

Zestawienie ogólne.

1	Pow. cieszyński	35.896'15	18.569'50	77.097'35	34.288'70	165.851'70	43.015'85	38.482'45	24.678'20	106.176'50	28.281'55	31.393'65
2	Pow. frysztański	62.859'95	27.355'—	175.283'50	72.615'60	338.114'05	124.238'55	55.692'—	49.802'—	229.732'55	48.938'05	59.443'45
Razem .		98.756'10	45.924'50	252.380'85	106.904'30	503.965'75	167.254'40	94.173'45	74.480'20	335.909'05	77.219'60	90.837'10

Bilans Kół Macierzy Szkolnej z dniem 31./III. 1936.

Powiat cz. cieszyński.

50

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	A k t y w a					P a s y w a		
		Gotówka z dniem 31/III 1936	Wartość biblijoteki	Wartość sceny	Wartość reszty inventarza	Razem	Wierzyciele i inne zobowiązania	Stan czynny 31/III 1936	Stan bierny 31/III 1936
		Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
1	Błędowice Dolne I.	111'30	469'80	—	956'20	1.537'30	—	1.537'30	—
2	Błędowice Dolne II.	700'20	400'—	900'—	2.470'—	4.470'20	—	4.470'20	—
3	Boconowice	109'80	—	940'—	—	1.049'80	—	1.049'80	—
4	Bukowiec	1.802'20	220'—	600'—	—	2.622'20	—	2.622'20	—
5	Bystrzyca n./Olz.	2'—	—	—	150'—	152'—	—	152'—	—
6	Cierlicko Dolne	835'45	—	846'—	134'50	1.815'95	—	1.815'95	—
7	Cierlicko Górne	989'20	298'10	—	1.757'45	2.844'75	—	2.844'75	—
8	Czeski Cieszyn	795'05	2.000'—	400'—	840'—	4.035'05	—	4.035'05	—
9	Datynie Dolne	33'70	139'—	2.250'—	3.764'—	6.186'70	78'—	6.108'70	—
10	Gnojnik	2.046'85	27'10	—	79'25	2.153'20	—	2.153'20	—
11	Grodziszcz	2'65	360'—	480'—	20'—	862'65	305'—	557'65	—
12	Gródek	124'30	1.000'—	540'—	950'—	2.614'30	—	2.614'30	—
13	Guty	76'10	100'—	11.000'—	150'—	11.326'10	8.268'—	3.058'10	—
14	Jabłonków	467'05	—	—	180'—	647'05	—	647'05	—
15	Karpetna	95'—	—	—	—	95'—	—	95'—	—
16	Kecobędz	75'50	200'—	1.200'—	10'—	1.485'50	—	1.485'50	—

17	Kojkowice	538'65	—	50'—	10'—	598'65	—	598'65	—
18	Końska I.	693'70	600'—	3.000'—	1.800'—	6.107'70	—	6.107'70	—
19	Końska II.	165'45	7'—	552'60	769'05	1.480'10	—	1.480'10	—
20	Koszarzyska	202'—	70'—	—	30'—	302'—	—	302'—	—
21	Leszna Dolna	580'55	200'—	—	—	780'55	—	780'55	—
22	Ligotka Kameralna	26'05	—	—	—	26'05	—	26'05	—
23	Łomna Dolna	210'90	120'—	480'—	—	810'90	1.800'—	—	989'10
24	Łomna Górna	67'—	—	—	—	67'—	—	67'—	—
25	Łyżbice	203'85	—	—	—	203'85	600'—	—	396'15
26	Milików	25'—	—	—	2'—	27'—	—	27'—	—
27	Mistrzowice-Koniaków	1.660'65	—	—	99'—	1.759'65	—	1.759'65	—
28	Mosty p. Cz. Cieszyn	91'40	750'—	300'—	570'—	1.711'40	—	1.711'40	—
29	Mosty przy Jabłonkowie	2.286'50	—	1.070'—	4.863'—	8.219'50	—	8.219'50	—
30	Nawsie I.	228'20	—	—	201'25	429'45	—	429'45	—
31	Nawsie II.	986'40	—	—	—	986'40	—	986'40	—
32	Nawsie III.	448'55	—	250'—	—	698'55	—	698'55	—
33	Niebory	285'85	250'—	—	900'—	1.435'85	—	1.435'85	—
34	Nydek	773'60	—	—	3.000'—	3.773'60	—	3.773'60	—
35	Oldrzychowice	396'45	300'—	198'—	—	894'45	—	894'45	—
36	Piosek	465'80	130'—	1.600'—	110'—	2.305'80	—	2.305'80	—
37	Piosek-Baginieć	279'15	15'—	800'—	108'—	1.202'15	—	1.202'15	—
38	Ropica	1.315'70	940'—	—	1.269'—	3.524'70	—	3.524'70	—
39	Rzeka	1.065'—	—	—	—	1.065'—	—	1.065'—	—
40	Sibica	1.314'65	980'—	—	430'—	2.724'65	—	2.724'65	—
41	Stanisławice	232'45	—	—	—	232'45	—	232'45	—
42	Szumbark	10'60	200'—	—	1.060'—	1.270'60	—	1.270'60	—
43	Śmikowice	1.766'85	—	—	—	1.766'85	—	1.766'85	—
44	Trzanowice	1.495'50	1.250'—	—	560'—	3.305'50	—	3.305'50	—
45	Trzecie	521'50	700'—	1.300'—	40'—	2.561'50	—	2.561'50	—
46	Trzynieć	3.279'40	—	—	2.470'—	5.749'40	—	5.749'40	—
47	Wędrynia	610'85	—	—	530'—	1.140'85	—	1.140'85	—
48	Żuków Dolny	285'60	270'—	1.640'—	720'—	2.915'60	—	2.915'60	—
49	Żuków Górny	100'30	—	—	—	100'30	—	100'30	—
50	Żywocice	513'20	70'—	—	—	583'20	—	583'20	—
Razem		31.393'65	12.066'—	30.396'60	30.802'70	104.658'95	11.051'—	94.993'20	1.385'25

51

Bilans Kół Macierzy Szkolnej z dniem 31/III 1936.
Powiat frysztański.

52

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	A k t y w a					P a s y w a		
		Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
		Gotówka kasowa z dniem 31/III 1936	Wartość biblioteki	Wartość sceny	Wartość reszty inwentarza	Razem	Wierzyciele i inne zobowiązania	Stan czynny 31/III 1936	Stan bierny 31/III 1936
1	Bogumin Nowy	419'25	—	—	3.785'—	4.204'25	1.714'—	2.490'25	—
2	Darków	3.030'65	—	—	100'—	3.130'65	—	3.130'65	—
3	Dąbrowa	1.139'15	2.700'—	—	600'—	4.439'15	—	4.439'15	—
4	Dzieńkowice	380'30	—	100'—	100'—	580'30	—	580'30	—
5	Frysztat I.	2.725'60	—	—	450'—	3.175'60	—	3.175'60	—
6	Frysztat II.	865'55	240'—	—	80'—	1.185'55	—	1.185'55	—
7	Gruszów	470'10	200'—	700'—	130'—	1.400'10	—	1.400'10	—
8	Karwina I.	425'15	3.691'—	—	902'70	5.118'85	—	5.118'85	—
9	Karwina II.	456'05	682'—	218'70	—	1.356'75	—	1.356'75	—
10	Karwina III.	440'05	3.000'—	—	2.000'—	5.440'05	—	5.440'05	—
11	Karwina IV.	475'90	1.322'55	—	319'50	2.117'95	—	2.117'95	—
12	Karwina V.	1.127'05	700'—	—	806'80	2.633'85	150'—	2.483'85	—
13	Karwina VI.	208'85	1.620'—	—	1.501'55	3.330'40	—	3.330'40	—
14	Lutynia Niemiecka	—	2.040'—	276'—	7.930'—	10.246'—	1.308'40	8.937'60	—
15	Lutynia Polska	3.097'75	—	—	6.895'60	9.993'35	—	9.993'45	—
16	Łazy I	2.140'95	—	—	146'—	2.286'95	—	2.286'95	—

17	Łazy II.	590'20	30'—	200'—	30'—	850'20	—	850'20	—
18	Łąki n./Olz.	109'70	450'—	720'—	1.690'—	2.969'10	—	2.969'10	—
19	Marklowice Dolne	574'70	150'—	—	1.300'—	2.024'70	—	2.024'70	—
20	Olbrachcice	3.405'70	350'—	—	700'—	4.455'70	—	4.455'70	—
21	Orłowa I.	8.308'35	—	—	170'—	8.478'35	—	8.478'35	—
22	Orłowa II.	1.450'40	291'60	—	870'75	2.612'75	—	2.612'75	—
23	Ostrawa Śląska	1.097'95	100'—	—	45'—	1.242'95	—	1.242'95	—
24	Pietwałd	532'95	—	—	533'70	1.066'65	—	1.066'65	—
25	Piotrowice	787'90	—	4.050'—	303'50	5.141'40	—	5.141'40	—
26	Poręba	2.122'15	1.389'30	—	1.630'—	5.141'45	—	5.141'45	—
27	Pudłów	1.238'05	1.400'—	1.600'—	80'—	4.318'05	—	4.318'05	—
28	Raj	45'40	180'20	3.641'70	2.064'—	5.931'30	618'30	5.313'—	—
29	Rychwałd	85'40	2.700'—	—	200'—	2.985'40	1.882'—	1.103'40	—
30	Skrzeczoń	190'05	1.200'—	1.100'—	1.800'—	4.290'05	—	4.290'05	—
31	Stare Miasto	808'90	7'—	—	50'—	865'90	—	865'90	—
32	Stonawa	496'60	2.500'—	600'—	2.820'—	6.416'60	—	6.416'60	—
33	Sucha Dolna	1.788'90	683'10	—	935'80	3.407'80	—	3.407'80	—
34	Sucha Górna I.	418'55	400'—	250'—	—	1.068'55	—	1.068'55	—
35	Sucha Górna II.	472'40	900'—	—	410'—	1.782'40	—	1.782'40	—
36	Sucha Górna III.	2.437'10	1.800'—	—	—	4.237'10	200'—	4.037'10	—
37	Sucha Średnia I.	3.641'35	—	—	2.600'—	6.241'35	—	6.241'35	—
38	Sucha Średnia II.	1.644'40	30'—	—	400'—	2.074'40	—	2.074'40	—
39	Szonymiel-Bogumin	446'05	150'—	3.667'—	5.350'—	9.613'05	37.200'—	—	27.586'95
40	Wierzniowice	8.642'90	400'—	50'—	150'—	9.242'90	—	9.242'90	—
41	Zabłocie	243'85	243'—	—	292'—	778'85	—	778'85	—
42	Zawada	461'80	800'—	1.869'75	2.220'—	5.351'55	—	5.351'55	—
Razem		59.443'45	32.349'75	19.043'15	52.391'90	163.228'25	43.072'70	147.742'50	27.586'95

Zestawienie ogólne.

1	Powiat cieszyński	31.393'65	12.066'—	30.396'60	30.802'70	104.658'95	11.051'—	94.993'20	1.385'25
2	Powiat frysztański	59.443'45	32.349'75	19.043'15	52.391'90	163.228'25	43.072'70	147.742'50	27.586'95
Razem		90.837'10	44.415'75	49.439'75	83.194'60	267.887'20	54.123'70	242.735'70	28.972'20

53

90. **Żuków Dolny.** Rok założenia 1920, przewodniczący Szynder Ludwik, kier. szkoły, sekretarz Adam Sikora, stud., skarbnik Franciszek Morawiec, lustrator Leon Szmeja, kier. biura M. Szk.

91. **Żuków Górny.** Rok założenia 1934, przewodniczący Mocek Józef, emer. kier. szkoły, sekretarz Branny Alojzy, przeł. gminy, skarbnik Górniak Jan, lustrator Szmeja Leon, kier. biura M. Szk., Czeski Cieszyn.

92. **Żywocice.** Rok założenia 1914, przewodniczący Jan Kiedroń, ślusarz, sekretarz Nohel Augustyn, naucz., skarbnik Szelong Wiktor, krawiec, lustrator Henryk Krygiel, naucz., Błędowice Dolne.

Kółka Samoksztalcenia Macierzy w roku 1935.

Działalność oświatowa Kółek Samoksztalcenia mieści się w ramach statutu Macierzy. Działalność ta oparta jest na zasadzie samoksztalcenia zespołowego, polegającego na tym, że zespół ludzi bliskich, chcących pracować nad sobą, schodzi się regularnie i dzieli się z drugimi zdobytymi wiadomościami. W kółku samoksztalcenia powinni zatem wszyscy współpracować przez wygłaszanie referatów lub udział w dyskusji, albo przynajmniej uważne wysłuchanie referatów i innych punktów programu. Celem Kółka samoksztalcenia jest nie tylko szerzenie oświaty i popularyzowanie wiedzy, lecz również wychowywanie młodzieży na dzielnych synów swojego narodu i tęgich obywateli.

Rok 1935 był dla Kółek samoksztalcenia bardzo uciążliwym okresem ze względu na różne utrudnienia, jakie te instytucje napotkały w swojej pracy. Utrudnienia te dotyczyły ograniczania tematów i dyskusyj oraz trudności odbywania zebrań w lokalach publicznych. Zdarzało się, że nienależycie zrozumiane okólniki stały się pretekstem do niedopuszczania Kółek do budynków szkolnych, co jest sprzeczne z ustawodawstwem o komisjach oświatowych, które postanawia, że gminy zobowiązane są do dostarczania lokali publicznych, przede wszystkim budynków szkolnych do celów oświatowych.

Te utrudnienia spowodowały, że szereg Kółek przez pewien okres czasu nie rozwijało działalności, ale z biegiem czasu uruchomiły one zpowrotem swoje agendy, dostosowując się do zmienionych warunków.

Działalność Kółek w roku 1935 ilustruje poniższe zestawienie:

Zebrań odbyło wszystkich 20 istniejących Kółek 425 (z tego 8 Kółek pow. frysztackiego — 149, 12 Kółek powiatu cieszyńskiego — 276. Na tych zebraniach wygłoszono i przedyskutowano 380 referatów (pow. Frysztat — 163, pow. Cz. Cieszyn — 217). Frekwencja roczna we wszystkich Kółkach wynosiła 17.165 uczestników (Frysztat — 9.488, Cz. Cieszyn — 7.677). Przeciętna frekwencja wahała się pomiędzy 16 i 110. Prelegentów w Kółkach było 182 (101 Frysztat, 81 Cz. Cieszyn). Kółka urządziły 24 obchodów narodowych (6 Fr., 18 Cieszyn), 18 wycieczek (8 Fr., 10 Ciesz.), 14 przedstawień (wszystkie w pow. cieszy.) i 8 kursów (4 Fr., 4 Ciesz.).

Cyfry te wykazują, że Kółka samoksztalcenia wysunęły się na czoło pracy oświatowej Macierzy. Zasięgiem swoim obejmują przede wszystkim młodzież. Na tem polu jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia. Aby Kółka jeszcze bardziej pociągały młodzież, muszą wprowadzić programy atrakcyjne i nowe działy pracy (deklamacja chóralna, inscenizacja pieśni, pieśń jednogłosowa, muzykę i t. p.). Kółka winny w swojej działalności jeszcze bardziej uwidocznić dział obchodów narodowych, urządzanych częściej, choćby w skromniejszych rozmiarach. Koniecznie należałoby wprowadzić kącik językowy. Współpraca chórów z Kółkami samoksztalcenia, zainaugurowana z początkiem br. wyda z pewnością obfite owoce. Pożądana jest oczywiście współpraca ze wszystkimi innymi organizacjami polskimi, zwłaszcza młodzieżowymi.

Działalność Kółek Samokształcenia w r. 1935.

	Ilość zebrań	Ilość odczyt	Frekwencja		Ilość prelegentów	Wycieczek	Przedstawień	Wzrostów narodowych	Kursów	Zabaw
			roczna	przeciętna						
Powiat frysztański	149	163	9.488	436	101	8	—	6	4	2
Powiat cieszyński	276	217	7.677	390	81	10	14	18	4	7
Razem	425	380	17.165	826	182	18	14	24	8	9
W roku 1934	368	279	—	638	159	27	10	19	3	6

W porównaniu z r. 1934 wzrosła liczba Kółek z 16 na 20, liczba zebrań z 338 do 425, referatów z 279 do 380.

Orkiestra Macierzy Szkolnej przy Kole Macierzy Szkolnej w Cz. Cieszylinie.
Jedyna tego rodzaju Sekcja Macierzy.

Sprawozdanie z działalności Sekcji teatralnej Macierzy Szkolnej.

Teatr Macierzy Szkolnej w Cz. Cieszylinie, wyłoniony z Sekcji teatralnej M. Szk. pod reżyserią dyr. K. Bergera, urządził w okresie sprawozdawczym kilka przedstawień, a mianowicie:

W terminie jesiennym odegrano komedię K. Bergera: Czarna maska, Cz. Cieszyn, Trzyniec.

W terminie zimowym odegrano St. Turskiego: Czar munduru, komedię w Cz. Cieszylinie, Sibicy i Wędryni.

W terminie wiosennym odegrano operetkę Kalmana: Jesienne manewry.

Oprócz tego z ramienia Sekcji odbył się w Cz. Cieszynie kurs reżyserów przez dwa dni, na którym prelegentami byli: pp. Dyr. K. Berger, A. Gajdzica, G. Brzezina. Szczegółowe sprawozdanie podaje się na innym miejscu. Sekcja ma zamiar znowu urządzić kursa reżyserskie, zorganizować lepiej teatr ludowy, w skład którego wszedłby zespół operetkowy, gdyż obecnie ma do dyspozycji swoją orkiestrę i w przyszłym sezonie odegrać kilka sztuk na różnych scenach. Sekcja ma również zamiar zorganizować istniejące zespoły teatralne w jeden związek teatralny.

Sprawozdanie z kursu dla reżyserów.

Kurs dla reżyserów odbył się w przewidzianych dniach, a mianowicie: środa 8 i czwartek 9 kwietnia od godziny 9 rano do 12 i od 13 do 17 popołudniu. Uczestników wpisanych do listy obecnych było 106 w obu dniach, oprócz nich było kilku gości, którzy się do list nie wpisali. Na kurs przybyli reżyserzy i amatorzy naszych Kółek prawie że z wszystkich gmin. Kurs prowadził dyr. K. Berger, oprócz niego prelegentami byli jeszcze pp. Adam Gajdzica, absolwent szkoły dramatycznej w Poznaniu i Gustaw Brzezina, absolwent szkoły dram. w Warszawie. Popołudnia wykładano teorię, popołudniu odbywały się ćwiczenia praktyczne. W skład programu kursu wchodziło: historia teatru, podział poezji dramatycznej, znaczenie teatru ludowego, technika sceniczna (dyr. Karol Berger), oddech, wymowa, deklamacja, inscenizacja, reżyseria, gra (A. Gajdzica), dobór sztuki, opracowanie jej, plastyka sceniczna (G. Brzezina).

W pierwszym dniu zespół Jedności odegrał I akt Ślubów panieńskich, w drugim dniu inscenizowano Panią Twardowską i przeprowadzono próbę III-go aktu Karpackich górali. W drugim dniu przemówił do zgromadzonych prezes Macierzy Szkolnej p. Dyr. P. Feliks, wyrażając radość, że kurs ma tak licznych słuchaczy i zachęcając do wzorowej pracy w kółkach amatorskich. Kurs zakończył się we czwartek o godz. 17.30. Uczestnicy kursu uchwalili jednogłośnie następujący wniosek, (który podaje się Zarządowi Głównemu Macierzy Szkolnej):

Uczestnicy kursu reżyserskiego, urządzonego z ramienia Sekcji teatralnej przy Zarządzie Głównym Macierzy Szkolnej, proszą, aby Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w terminie jesiennym urządził ponowny kurs reżyserów. Kurs powinno się urządzić w takim czasie, aby w nim mogła wziąć udział jak największa ilość uczestników, gdyż wszyscy zdają sobie z tego sprawę, że kurs taki jest bardzo ważny i potrafi wyszkolić nie tylko reżyserów, ale i amatorów. Kurs powinien też dłużej trwać, niż dwa dni.

Sprawozdanie z czynności Księgarni Macierzy Szkolnej za rok 1935.

Wspomniana Księgarnia znajduje się od 5 lat pod zarządem Macierzy Szkolnej. Znajduje się ona w Domu Macierzy w Cz. Cieszynie (ul. Strzelca Jana Čapka 7). Kierownikiem Księgarni jest p. Paweł

Cymorek z Wędryni, zaś jego pomocnikiem p. Adam Josiek z Końskiej. Księgarnia znajduje się pod ścisłą kontrolą specjalnie w tym celu utworzonej Komisji, w skład której wchodzi p.p. Józef Michejda, em. kier., Józef Jonszta, insp. Związku Sp. Rol., Leon Szmaja, kier. biura Macierzy Szkolnej. Celem udzielania rad Kierownictwu Księgarni, kontrolowanie ksiąg, sprawozdań z czynności i t. p. odbyła wspomniana Komisja cały szereg posiedzeń.

Ubiegły okres sprawozdawczy, to okres jednostajnego wysiłku w kierunku zdobywania nowych odbiorców i pokonywania przeszkód natury finansowej i gospodarczej. Panujący w dalszym ciągu kryzys gospodarczy poprzekreślał niejednokrotnie śmiałe zamierzenia Księgarni. Z braku funduszy ograniczono się jedynie do wydania „Kołodz beskidzkich” A. Fierli, a to jeszcze na koszt i ryzyko autora. Oprócz tego wydano własnym nakładem różnego rodzaju zeszyty i dzienniki szkolne ze znakiem Macierzy, które coraz bardziej docierają do wszystkich zakątków naszych wiosek i cieszą się wśród diatwy szkolnej niebywałym wzięciem. Poza drukami szkolnymi, prowadzi Księgarnia wszelkie potrzebne druki dla kas Spółdzielczych i urzędów gminnych, chcąc umożliwić tym instytucjom zakupno tych rzeczy w polskiej placówce.

Przez stałe sprowadzanie nowości literackich z zakresu beletrystyki i książek naukowych, zdołano pozyskać sporą liczbę nowych miłośników książki polskiej. Wysiłki w tym kierunku okazały się dla rozwoju księgarni konieczne i potrzebne.

Mimo różnych przeszkód, które zawisły nad Księgarnią w formie starych podatków, zdołano zwiększyć obroty teje w roku przeszłym o 8% w stosunku do r. 1934.

Życzeniem gorącym tak Zarządu Głównego Macierzy i Kierownictwa Księgarni jest, by każda polska instytucja, szkoła, placówka, jak również każdy Polak na Śląsku przeprowadzał swe zakupy wyłącznie w Księgarni Macierzy, która jest jedyną tego rodzaju placówką na Śląsku i która z tego względu powinna się coraz pomyślniej rozwijać.

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Parkowego w Cz. Cieszynie za rok 1935.

Pieczę nad Parkiem A. Sikory w Cz. Cieszynie rozacza specjalne Towarzystwo Parkowe, w skład którego wchodzi pp.: Jerzy Teper, burmistrz w Sibicy, jako przewodniczący, Jerzy Delong, emer. nadwachmistrz, jako sekretarz, Paweł Trombik, nauczyciel wydz., jako skarbnik, Jan Kołder, jako gospodarz, Dr. Jerzy Bałon, adwokat w Cz. Cieszynie, Rudolf Macura, kierownik szkoły w Sibicy, Józef Michejda, emer. kier. szkoły w Cz. Cieszynie, Gustaw Zielina, prof. gimn. w Orłowej, Paweł Heczko, emer. urzędnik kolejowy w Cz. Cieszynie, Paweł Lipa, rolnik w Sibicy, Rudolf Siemiennik, urzędnik w Czes. Cieszynie, Leon Szmaja, kier. biura Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie — jako członkowie.

Towarzystwo Parkowe odbyło w roku sprawozdawczym 7 po-

siedzeń, na podstawie uchwał których przeprowadzono następujące sprawy:

Zakupiono tuż obok parku dom za kwotę przeszło Kż 100.000'—, celem utworzenia w nim restauracji parkowej, po przeprowadzeniu w nim pewnej przebudówki; wynajęto koncesję restauracyjną w parku p. Alfonsowi Dordzie za Kż 400'— miesięcznie, przeprowadzono cały szereg napraw w parku i wiele innych spraw.

Z prac parkowych należy wymienić następujące: Gruntowne wyczyszczenie stawu i naprawienie śluz tegoż. (W związku z tem

Pomnik Adama Sikory, fundatora parku, po uroczystym odsłonięciu tegoż.

sprzedano za Kż 500'— ryb i wpuszczono do stawu 105 karpów we wadze od 5 do 15 kg i 15 czerwonych ryb). Przesadzenie niektórych krzaków, naprawienie starych ławek i stołów, łódki, skrzyń do kwiatów, naфарbowanie wychodków, postawienie słupów do przewodów elektrycznych, naprawienie płotów, przeprowadzenie kanalizacji rowu przed parkiem i wiele innych. Z zadowoleniem zaznaczyć można, że zastąpiono drewniane nogi ławek i stołów betonowemi, które przetrwają znacznie dłużej.

Park zyskał nową ozdobę, mianowicie pomnik A. Sikory, fundatora parku, który uroczystie odsłonięto w roku przeszłym.

Jest jeszcze wiele rzeczy do przeprowadzenia, ale brak funduszków na to nie pozwala. Chcąc zyskać pieniędzy na konieczne dalsze naprawy parku i na utrzymanie parku, uchwalono rozpisać odezwy.

Dochody Towarz. Parkowego wynosiły w r. 1935	Kč 16.863'—,
Rozchody	Kč 14.296'28.

Pozostałość Kč 2.566'72.

W roku 1935 odbyły się w parku następujące imprezy:

1. Festyn szkoły wydziałowej w Cz. Cieszynie.
2. Popisy konne „Banderji konnej“.
3. „Wianki“.
4. Festyn Krajowy Macierzy Szkolnej.
5. Festyn szkolny szkoły ludowej w Sibicy.
6. Dożynki Towarzystwa Rolniczego w Cz. Cieszynie.

U w a g a : W przeszłorocznem sprawozdaniu z winy Drukarni opuszczono nazwiska dwu członków Towarzystwa Parkowego, mianowicie p. Jana Kołdra i p. Jerzego Delonga. Ze względu na to, że wymienieni należą do jednych z najlepszych pracowników wymienionego Towarzystwa, podajemy to obecnie do wiadomości P. T. Czytelników.

Szatnie Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji. Sprawozdanie za rok 1935.

Macierz Szkolna posiada dwie szatnie: w Orłowej i w Czeskim Cieszynie. Szatnia Macierzy w Orłowej, założona w roku 1929, wykazuje w roku sprawozdawczym 521 pozycyí inwentarza. Korzystało z niej 70 stowarzyszeń, które wypożyczyły 683 sztuk inwentarza. Szatnię opiekuje się Żeńska Sekcja I. Koła Macierzy Szkolnej w Orłowej i stara się o jej powiększenie. Wypożyczającym jest p. Józef Bałon, pomocnik tercjana w Orłowej. Za wypożyczone kostjумы wybrano Kč 513'—.

Szatnia Macierzy w Cz. Cieszynie powstała w roku 1934. Szatnia jest pomieszczona w budynku polskiej szkoły wydziałowej w Cz. Cieszynie. Spis kostjumów szatni podano w przeszłorocznem sprawozdaniu. Z zadowoleniem zaznaczyć można, że szatnię uzupełniono całym szeregiem nowych kostjumów. Z szatni korzystało 69 towarzystw. Po pokryciu wszelkich wydatków posiada szatnia Kč 458 10 gotówki, która jest ulokowana w T. O. Z. Wypożyczającym jest p. Jan Czader, tercjan polskiej szkoły wydziałowej w Cz. Cieszynie.

Przy tej sposobności apeluje Macierz do całego polskiego społeczeństwa na Śląsku, by darami powiększyło inwentarz tak potrzebnej szatni.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej, zdając sobie dokładnie sprawę z tego, że porządna szatnia jest koniecznie potrzebna tuł. to-

warzystwom i czyniąc zadość życzeniom Kół i uczestników Kursu reżyserskiego, ostatnio zorganizowanego w Cz. Cieszynie, uchwalił przystąpić do utworzenia centralnej szatni w Cz. Cieszynie. Szatnia mieścić się będzie w Domu Macierzy w Cz. Cieszynie (ul. J. Čapka 7), w lokalach, które swego czasu zajmowało T. O. Z. Chcąc w szatni tej skupić jak największą liczbę najróżnorodniejszych kostiumów, Zarząd Gł. postanowił się zwrócić z apelem do wszystkich, którym teatr ludowy na Śląsku jest drogim, by pośpieszyli Macierzy w tej sprawie z pomocą.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna, przeprowadzając rewizję ksiąg Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w dniach 20 stycznia, 1 kwietnia, 7 kwietnia, 24 kwietnia i 29 maja 1936 oraz zamknięcia rachunkowe i bilans z dniem 31 marca 1936 stwierdziła, że księgowość jest wzorowo prowadzona, księgi są zgodne, a wszelkie pozycje pokryte załącznikami. Wydatki są celowe i poczynione w ramach uchwalonego preliminarza, w którym zastosowano jak najdalej idące oszczędności.

Komisja rewizyjna przeglądała również rachunki Kół i ich działalność, przyczem doszła do przekonania, że niektóre Koła są zbyt opieszale w wysyłaniu sprawozdań kwartalnych, jak również rocznych, narażając przeto Zarząd Główny na koszta kilkakrotnych upomnień, a nawet wysyłania urzędników, celem ściągnięcia zamknięć rachunkowych. Komisja Rewizyjna apeluje przeto do Zarządów Kół, aby w przyszłości unikały wszelkiej zwłoki w wysyłaniu sprawozdań, gdyż powstałe koszta i wydatki, połączone z ściąganiem zamknięcia, będą wpisywane na ciężar Koła.

Komisja Rewizyjna wzywa Zarządy Kół, by i u siebie z jednej strony zastosowały jak najdalej idące oszczędności, z drugiej zaś strony wyteżyły wszelkie siły w celu zyskiwania większych dochodów przez werbowanie nowych członków, rozszerzanie akcji składkowej i urządzenie jak najwięcej imprez.

Wkońcu stwierdza Komisja Rewizyjna, że Zarząd Główny Macierzy Szkolnej pracował w roku sprawozdawczym bardzo intensywnie, starał się wszelkimi sposobami o uzyskanie potrzebnych środków i z pomocą tychże prowadził wzorowo zbożne dzieło szerzenia oświaty wśród naszej ludności i wobec tego stawia wniosek o udzielenie mu absolutorjum za okres sprawozdawczy, to jest od 1/IV 1935 do 31/III 1936.

W Czeskim Cieszynie, dnia 29 maja 1936.

Inż. Józef Machnik, m. p.,
sekretarz.

Karol Buzek, m. p.,
przewodniczący.

Jan Janas, m. p.,
Franciszek Pawliczek, m. p.,
Wiktor Sembol, m. p.,
Jarosław Waleczko, m. p.

ZBIORY
S. ZAHRADNIKA